

12. oldal

■ KELENFÖLD ■ ÖRMEZŐ ■ GAZDAGRÉT ■ ALBERTFALVA ■ KELENVÖLGY ■ LÁGYMÁNYOS ■ SASAD-SASHEGY ■ GELLÉRTHEGY ■ SZENTIMREVÁROS ■

ÚJBUDA

XVI. ÉVF. 45. SZÁM

A XI. KERÜLET POLGÁRAINAK HETI KÖZÉLETI LAPJA

2006. NOVEMBER 29.

Ferge Zsuzsa

Az ismert szociológus a Kerület Napja alkalmából megkapta az Újbuda díszpolgára kitüntető címet.

interjúnk a 4. oldalon

Tűzecset

Madarassy István ötvös-szobrászművész a kultúra és a tudomány nagyjai által ihletett alkotásait állította ki.

cikkünk a 9. oldalon

Logopédia

Akinek a beszélt, vagy írott nyelvvel kapcsolatos kommunikációs problémái vannak, jó, ha eljut a Kanizsa utcába.

írásunk a 3. oldalon

Puskás Öcsiről még egyszer – Grosics Gyula emlékezik

December 9-én a Szent István-bazilikában helyezik örök nyugalomra Puskás Ferencet, „Öcsi bácsit”, a magyar labdarúgás valaha volt legjobb játékosát. Hogyan élt, hogyan játszott, milyen ember is volt – az utóbbi napok során számtalan újságírók és műsor foglalkozott ezzel, a futballhoz közvetlenül és nem közvetlenül kötődő személyiségek sorban rótták le kegyeletüket a „Száguldó Örnagy” előtt. Mégis, úgy gondoltuk, nem lehet elégszer emlékezni, s Puskás életének talán egyik leghitelesebb tanúját sikerült megszólaltatnunk Grosics Gyula, az Aranycsapat kapusa személyében.

Egész oldalas interjúnk az 5. oldalon

Nem lesz zajos a fúrás

Zöld számon a metróról

A 4-es metró építéséről tartott fórumot Molnár Gyula polgármester és Kovács Levente újbudai metróbiztos a Mérnök utcai kerületi MSZP székházban november 23-án.

A polgármester kiemelte: a kerület elemi érdeke a felszíni tömegközlekedés csökkentése, hiszen hatalmas a jelenlegi terhelés, mind az átmenő autós forgalom, mind a buszforgalom miatt. 2009 után a XI. kerület lesz a 4-es metró egyik legnagyobb hasznélvezője, de addig még sok kényelmetlenséget kell elviselni az itt élőknek.

Az is a célok között szerepel, hogy a Budapestre a kerület nyugati határán beérkező forgalmat jelentős mértékben csökkentsék azáltal, hogy az ingázók minél hamarabb letegyék az autójukat, és tömegközlekedéssel utazzanak tovább – tájékoztatott Kovács Levente metróbiztos. Ez azonban csak akkor lesz megvalósítható, ha a 4-es metró megépítésével párhuzamosan elegendő mennyiségű és biztonságos parkolóhelyet tudnak kialakítani.

folytatás a 3. oldalon

Nyílt nap a Budapesti Műszaki Egyetemen

Nyitott kapuk a jövő mérnökei előtt

A Budapesti Műszaki Egyetem idén is várta jövődöbeli hallgatóit egy nyílt nap erejéig. A november 17-én megrendezett programok óriási érdeklődés mellett zajlottak az egyetem központi épületében.

Már reggel kilenckor nagyobb táskás csoportokat lehetett felfedezni a Gellért tér környékén, de ők most kivételesen nem a helyi nevezetességeket látogató turisták, hanem a jövőjüket a BME-n elkötelező gimnazisták voltak. Az útlezárások ellenére végül mindenki megtalálta a K épület auláját, amely teljesen megtelt az érdeklődőkkel. A kari információs standoknál kigyózó sorok álltak. A legtöbben a villamosmérnöki tájékoztatópont környékén gyűltek össze, de a többi hét egyetemi kar standja is óriási érdeklődésnek örvendett. A felvétellel kapcsolatos tudnivalókat a Támpont Iroda információs pultjánál mondták el, és kérdés akadt is bőven, hiszen a bolognai rendszer és a jövőben esedékes változások sok kérdőjelet jelentenek a felvételizőknek is.

A délelőtti első programja az egyetemi előadások bemutatása volt, ahol mindenki megtudhatta, hogyan is néz ki egy óra. Az egyes karok jelenlegi tanárai változatos

témákban adták át tudásukat a jövő hallgatóinak. Többek között A globalizáció gazdaságpolitikai vetületei, A nukleáris energiatermelés a XXI. században, a Csúcstechnika az autóiparban című előadásokon válhatott mindenki háromnegyed óra erejéig műszakis tanulóvá. Rövid szünet után elkezdődtek a kari tájékoztatók is, ahol az építészmérnöki, az építőmérnöki, a gazdaság és társadalomtudományi, a közlekedésmérnöki, a természet-tudományi, a vegyészmérnöki, valamint a villamosmérnöki és informatikai kar dékánjai mondták el a legfontosabb tudnivalókat, megismerhettük a lehetséges szakirányokat, az oktatási tematikákat, de az elhelyezkedési lehetőségekről, és munkaerő-piaci tapasztalatokról is szó volt.

A tájékoztató-előadások után az érdeklődők látogatást tehettek az egyetemi tanszékeken, benézhettek a laboratóriumokba is, akiknek pedig kérdésük maradt, visszatértek az információs pultokhoz, vagy kikapcsolódásképpen megnezhettek az első emeleten rendezett Technikai Erdekességek kiállítását. Erre szintén nagyon sokan voltak kíváncsiak, hiszen a fizika törvényei nemcsak bemagolandó definíciókat, táblázatokat, hanem levegőben

Az öböl megújítása az eredeti tervek szerint halad

A közművesítés befejeződött, most készül a közvilágítás

Nem változott a fejlesztési koncepciója a Lágymányosi-öböl megújításán dolgozó, részben kerületi tulajdonú cégnek, annak ellenére, hogy nem itt épül majd az új kormányzati negyed.

Az Öböl XI. Kft. továbbra is a terület egységét hangsúlyozó, a hely szelleméhez igazodó ingatlan-együtttest akar építeni – mondta az Újbuda kérdésére Szalay Zoltán ügyvezető igazgató. Megítélése szerint ugyanakkor hosszú távú, koncepcióanalízis városfejlesztést indíthatna el, ha a kormányzati negyedet a lágymányosi városrészben helyeznék el, kihasználva a barna-zöldmezős fejlesztési lehetőségeket. A Lágymányosi-öböl megújítása az eredeti tervek szerint, jól halad, folyamatosan dolgoznak a tervezők és a kivitelezők is, az első ütemnek már a befejező munkáit végzik. A Kopaszi-gát területén 14 épületet újítottak fel, ezek vendéglátó és kereskedelmi célokat szolgálnak majd, várhatóan jövő tavasztól. A terület-

Fából és kőből négy kilométer sétány épült

ten 15 ezer négyzetméter közel, és kisebb részben fával burkolt sétányt alakítottak ki 4 kilométer hosszan, amelyen biciklizni is lehet. A pihenni vágyóknak egyedi tervezésű utcabútorokat telepítenek, a gyerekeket pedig játszótér várja majd.

folytatás a 2. oldalon

Ingyenes parkolóhely az Etele térnél

Körülbelül 20-30 autó parkolhat egyszerre ingyenesen az Etele térnél, a Hadak útján álló panelházakkal szemben, ahol a kerületi önkormányzat kérésére alakított ki parkolót a beruházás kivitelezője. Újbuda önkormányzata azért kérte ezt a cégtől, mert a környéken az építkezések miatt kevesebb lett a parkolóhely.

A Hadak útja és a Névtelen utca sarkán álló részt (itt kanyarodnak be a Volánbuszok a végállomásukra a Hadak újtjáról) murvával már leszórták, közlekedési táblákat azonban még nem tudtak kihelyezni, mert azt engedélyeztetni kell, ami hosszabb folyamat – közölte Kovács Levente kerületi metróbiztos.

kis hallgatók mindent megtettek, hogy vonzóvá tegyék a Műszaki Egyetemet. A látottak alapján megállapítható, hogy a jelenlegi tizenhatszáz éves hallgatói létszám a jövőben sem fog csökkenni, és a magas színvonalú képzés, a külföldi kapcsolatok, és a modern infrastruktúra a legjobb biztosíték arra, hogy a magyar felsőoktatási intézmény a jövőben is komoly népszerűségnek örvendjen a továbbtanulók körében.

Kovács Anna

A főként gimnazista látogatókat számtalan érdekes stand várta

A POLGÁRMESTERI HIVATAL ÜGYFÉLFOGADÁSI RENDJE:

Hétfő: 13.00–18.00-ig
Szerda: 08.00–16.00-ig
Péntek: 08.00–12.00-ig

A POLGÁRMESTERI HIVATAL ÜGYFÉLSZOLGÁLATÁNAK FÉLFOGADÁSI RENDJE:

Hétfő: 08.00–18.00-ig
Kedd: 08.00–18.00-ig
Szerda: 08.00–18.00-ig
Csütörtök: 08.00–18.00-ig
Péntek: 08.00–16.00-ig

Telefonszám: 372-4500

Honlap: www.ujbuda.hu

KIHELYEZETT ÜGYFÉLSZOLGÁLATI ÉS OKMÁNYIRODÁK

■ Eleven Center, XI., Rétköz u. 7. Nyitva tartás: Hétfőn 15-19, kedden 9-13, szerdán 14-18, csütörtökön 14-18, pénteken 9-13 óráig. Tel.: 248-0777, 248-0778

KIHELYEZETT ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK (okmányügyintézés nincs)

■ XI., Bazsalikom u. 24. Nyitva tartás: hétfőn 13-17, kedden 8-11, szerdán 13-17, csütörtökön 11-12 óráig. Pénteken zárva. Tel.: 228-5770
■ XI., Kisújszállás u. 6. Nyitva tartás: hétfőn 8-12, kedden 14-17, szerdán 8-12, csütörtökön 16-16.30 óráig. Pénteken zárva. Tel.: 203-1583

BM KÖZPONTI OKMÁNYIRODA

■ XI., Fehérvári út 83. Nyitva tartás: hétfőtől csütörtökig 8.30-16, pénteken 8.30-13 óráig. Tel.: 371-1324

BEVÁNDORLÁSI ÉS MIGRÁCIÓS HIVATAL (A BM működteti, okmányügyintéztést is végeznek)

■ XI., Budafoki út 60. Nyitva tartás: hétfőn, szerdán és csütörtökön 8.30-16, kedden 8.30-18, pénteken 8.30-13 óráig. Tel.: 463-9100, 463-9233

ÚJBUDAI POLGÁRŐR SZOLGÁLTATÓ CENTRUM

Az Újbudai Polgárőr Szolgáltató Centrum a XI., Kisújszállás u. 6. szám alatt tevékenykedik. A polgárőrök személyesen vagy a 209-3478-as telefonon várják a lakossági bejelentéseket.

IFJÚSÁGI INFORMÁCIÓS ÉS TANÁCSADÓ IRODA

Az Újbuda Humán Szolgáltató Központ Ifjúsági Információs és Tanácsadó Irodája az Etele út 28. földszintjén működik. Bántalmazott, családon belüli erőszak áldozatává vált, vagy krízishelyzetben lévő gyermekek és felnőttek számára készenléti telefonszám működik éjszaka és a hétvégi, illetve ünnepnapokon. A segélyvonal száma: 06/30/459-5090.

Hírek

FOGADÓÓRA

MOLNÁR GYULA országgyűlési képviselő e havi fogadóóráját november 30-án, csütörtökön 17 és 19 óra között tartja az MSZP kerületi irodájában (Mérnök u. 40.).

DEÁK ANDRÁS (KDNP), Szentimreváros képviselője minden hónap első keddjén 15-17 óráig tartja fogadóóráját az Éghajlat Könyves Kávézóban (Karinthy Frigyes út 9.). Hivatali akadályoztatása esetén közvetlen munkatársa, Téglásy Kristóf (06/20/261-8836) helyettesíti.

SZABÓ VILMOS (MSZP LISTA) november 30-án, csütörtökön 17 órakor tartja fogadóóráját a Bartók B. út 19. alatti helyiségben (bejárat a Mészöly utcából).

WIESZT JÁNOS fogadóórája december 6-án, szerdán 18-19 óra között lesz a Budai Sportiskolában (XI., Bikszádi út 11.). Az önkormányzati és fővárosi közgyűlési képviselő elérhető a wieszt.janos@ujbuda.hu e-mail címen is.

Az öböl megújítása az eredeti tervek szerint halad

A közművesítés befejeződött, most készül a közvilágítás

folytatás az első oldalról

Az öböl környéke azáltal is megszépül, hogy kétezer fát, bokrot, cserjét ültettek ki. Már elkészült a vízi színpad amfiteátrum-szerű lelátója, valamint a homokos plázs.

A befejezéshez közeledik a Lágymányosi-öböl területének közművesítése, jelenleg már a közvilágítás kiépítésén dolgoznak a kivitelezők. Épül a vízirendőrség új, formabontó épülete a Lágymányosi hídhoz közeli területen. Már készülnek a tervei annak a 800-1000 lakásnak, amelyek többféle tulajdonosi igényt akarnak kielégíteni. A terület egyedi fekvését, a víz közelségét, valamint a környéken levő és megvalósuló szabadidős, sport és kulturális szolgáltatásokat is figyelembe véve

folytatják az ingatlan fejlesztését, ahol irodák is lesznek majd – mondta az ügyvezető hozzátéve: folyamatosan tárgyalnak a jövőbeli bérlőkkel.

Lapunknak arra a kérdésére, hogy nem nehezíti-e munkájukat a fővárosi ingatlanpiac telítődése, az igazgató kifejtette: mint minden piac, az ingatlanpiac is állandóan változik, fejlődik, új szereplők jelennek meg új elképzelésekkel. Úgy látja, hogy Budapest egyik legizgalmasabban fejlődő kerületében, Újbudán, és azon belül a déli tengely mentén sok új, változatos és különböző funkciójú beruházás kezdődött, amelyek megváltoztatják a városrész arcát és megalapozzák a térség további fejlődését. Ebbe a folyamatba illeszkedik a Kopaszi-

gát, a Lágymányosi-öböl környékének megújítása, fejlesztése – mondta Szalay Zoltán, aki úgy véli: a sikeres jövő egyik záloga az egység, mind a tartalomban, mind a külső megjelenésben. Ezekben pedig az öböl igazán egyedül tud nyújtani, amelyet építészeti és is ki szeretnének hangsúlyozni – tette hozzá az ügyvezető.

Szalay Zoltán szerint a közelben álló Kelenföldi erőmű nem hátrány, hiszen már környezetbarát, gázturbinás technológiával termelik ott az energiát, így megszűnt a légszennyezés. Sőt, inkább előnyt jelent az erőmű közelsége, mert így gazdaságosan fel tudják használni a távhőt és az elektromos energiát.

Gianone Péter

Szalay Zoltán: A sikeres jövő egyik záloga az egység, mind a tartalomban, mind a külső megjelenésben.

Tisztelt Molnár Polgármester Úr!

Miután átvehettem Öntől ezt az igen magas, és számomra megtisztelő, Újbuda Diszpolgára kitüntető címről szóló oklevelet, engedje meg, hogy néhány sorban köszönetemet fejezzem ki. Köszönetem azoknak a személyeknek és intézményeknek szól, akik engem e megtisztelő címre felterjesztettek, és azt elfogadták. Különösen nagy öröm számomra, hogy a kitüntetést átvehettem, és feleségemmel együtt részesültem a nagyra értékes és tartalmas ünnepségnek szombat este, melynek keretében Ön a kitüntetéseket átadta.

A kitüntetést úgy tekintem, hogy az személyemen keresztül mindazon Bad Cannstatt-i fiataloknak, polgároknak, egyesületeknek, intézményeknek szól, melyek az elmúlt tizenegy évben a két városrész partnerkapcsolatainak alakítói és részesei voltak. Az eddig kialakult sokrétű kapcsolatok folytatása számomra azért is fontos, mert a most alakuló közös Európában egyre nagyobb jelentősége van és elengedhetetlen a nemzetek közötti jó megértés.

Még egyszer köszönöm, és minden jót kívánok Önnek Újbuda polgármestereként az elkövetkezendő négy éves hivatali idejére!

Hans-Peter Fischer,
Stuttgart Bad Cannstatt polgármestere

HÍREK ■ HÍREK ■ HÍREK ■ HÍREK ■ HÍREK ■ HÍREK ■ HÍREK ■ HÍREK ■ HÍREK ■ HÍREK ■

ŐSZI NAGYTAKARÍTÁS

Folytatódik a kerület már hagyományos, kéthetes, őszi nagytakarítási akciója, melynek során az Újbuda Prizma munkatársai megtisztítják a közterületeket a felgyülemlett avartól és szeméttől.

A hátralévő lakótelepeken az alábbi időpontokban takarítanak: Őrmező: november 27–28., Kelenföld: november 29–31., Albertfalva: december 4–6.

A lakótelepek rendbetétele során kitakarítják a parkokat, a parkolókat, továbbá a járdaszegélyek és az úttest közötti részeket, valamint szükség szerint visszavágják a sövényeket. A lakóknak az avar összegyűjtéséhez az Újbuda Prizma Kht. biztosít zsákokat, amelyeket ingyenesen vehetnek át munkaidőben a Bogdy u. 8. alatt. Ezeket a zsákokat a Fővárosi Köztér- és Fenntartó Rt. ingyenesen elszállítja.

KÖZMEGHALLGATÁS ÉS ADVENT

Az Újbuda Német Kisebbségi Önkormányzat december 14-én, csütörtökön 15 órától közmeghallgatást és hagyományos évszázadi adventi rendezvényt tart a gazdagréti Törökugrató Általános Iskolában. A programban fellépnek a kelenvölgyi Kecskeméti utcai és a gazdagréti Szivárvány óvoda német nemzetiségi óvodásai, a Teleki Blanka és a Törökugrató

Általános Iskolák nemzetiségi oktatásban részt vevő diákjai.

VERS ÉS DAL

A Vers és Dal, Irodalmi Estek a Szent Imre Házban (Himfy u. 9.) sorozat keretében december 5-én, kedden 19.30 órától Lovász Irén estje hangzik el Mennynek, földnek királya címmel. A művész a magyar néphagyomány adventi és karácsonyi énekeiből, verseiből ad elő.

ÁSVÁNYKIÁLLÍTÁS A TIT STÚDIÓBAN

A Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozathoz kapcsolódva a TIT Stúdió Egyesület december 3-án, vasárnap 9-17 óráig Ásványkiállítást rendez, melyen a látogatók a magyarországi és a Kárpát-medencei ásványok, kőzetek, ősmaradványok színpompás világával ismerkedhetnek meg, valamint részt vehetnek természetfilm-bemutató is. Az esemény a TIT Stúdió által rendezett tudomány ünnepi programok záró rendezvénye.

BETLEHEMI JÁSZOL

December 6-án, szerdán 14 órakor XIII. Betlehemi jászol címmel kiállítás nyílik művészek, műkedvelők, gyermekek, gyengén látók és vakok, testi-szellemi fogyatékkal élők műveiből, Jézus születéséhez

kapcsolódó betlehemi jeleneteket ábrázoló népművészeti, képző- vagy iparművészeti jellegű alkotásokból a városligeti Vajdahunyad várában. A kiállítás január 14-ig tekinthető meg keddtől péntekig és vasárnap 10–16, szombaton 10–17 óráig. Hétfőnként, valamint december 24., 25., 27-én és január 1-jén zárva.

BABAMASSZÁZS

A Gyógyír XI. Kht. Egészségügyi Szolgáltató Közhasznú Társaság babamasszázs tanfolyamot indít december 1-jétől a XI./2. számú Védőnői Szolgálat helyiségében (Keveháza u. 10.). Az öt alkalmat magába foglaló elméleti és gyakorlati kurzust Bak Éva okleveles csecsemőmasszázs oktató tartja. További információk: 206-2951/212 vagy 06/30/678-6476.

KÉPMÁS EST

Legyetek jók, ha tudtok - Ifjúságvédelem a XXI. században címmel november 30-án, csütörtökön 19 órakor a Szent Margit Gimnázium dísztermében (Villányi út 5-7.) Németh Miklós Attila, a Magyar Rádió szerkesztő-műsorvezetője látja vendégül Bőjte Csaba ferences szerzetest és Szarka Attilát, az Aszódi Javító Intézet igazgatóját. További tájékoztatás a 365-1414-es telefonszámon, valamint a www.kepmas.hu-n.

MSZP ADÓTANÁCSADÁS

Az MSZP XI. kerületi szervezete ingyenes adó-, könyvvézetési- és vállalkozási tanácsadást tart december 6-án, szerdán 17 órától a Mérnök utca 40. alatti székházában.

AZ MSZP VÁLASZTÓKERÜLETI IRODÁI

Az MSZP választókerületi irodáinak nyitvatartási rendje. 15. választókerület: 1114 Bartók Béla út 19. (bejárat a Mészöly u. felől). Tel.: 466-6235; csütörtökön 16-18 óráig. Az MSZP kerületi irodája és a 16. választókerület választási irodája: 1119 Mérnök u. 40. Tel.: 204-2806, 204-2805; hétfőtől csütörtökig 10-17.30, pénteken 10-14 óráig. 17. választókerület: 1118 Kaptárkó u. 8. Tel.: 247-1711; hétfőn és csütörtökön 16-19 óráig.

MSZP JOGSEGÉLY

Az MSZP XI. kerületi szervezete ingyenes jogi tanácsadással áll az érdeklődők és rászorulóik rendelkezésére december 6-án, szerdán 17 órától a Mérnök utca 40. alatti székházában.

MSZP A NYELVTANULÓKÉRT

Az MSZP XI. kerületi szervezete ingyenes angol nyelvi klubjának következő foglalkozását december 5-én, kedden új időpontban, 14.30 órakor tartja a Mérnök utca 40-ben. Ennek keretében a résztvevők felmérik nyelvtudásuk szintjét, kommunikációs helyzeteket gyakorolhatnak, korrepetálhatják nyelvtani ismereteiket.

A FIDESZ PROGRAMJAI

Állandó programok: Minden kedden 15–17 óráig ingyenes jogi tanácsadást tart dr. Oláh András Sándor ügyvéd; a hónap első és utolsó szerdáján 15–17 óráig munkaügyi tanácsadás; minden hétfőn 14–16 óráig táplálkozási tanácsadás; minden hétfőn és szerdán angol kezdő (8–9 óráig) és haladó (9–10 óráig); Gyere Nagyi Klub minden hónap első csütörtökén 10 órától.

Budai Klub-Galéria: december 11-ig Madarassy István ötvös-szobrászművész kiállítása.

Szolgáltatások: ingyenes Internet, becsületkasszával működő kávézó, konzervatív hetilapok, a Demokrata újság mellékleteként megjelenő DVTVDVD-jének megtekintési lehetősége. A programokról bővebb információ a 209-3439-es és a 06/20/471-4972-es számon kapható. A helyszín: XI., Budafoki út 9-11. Nyitva tartás: hétfő-csütörtök 10-18-ig, péntek 11-17-ig.

MDF-IDF HÍREK

Az MDF kerületi szervezetének irodája (XI., Bartók Béla út 61.) minden hétköznap 15 és 19 óra között várja az érdeklődőket.

Az Ifjúsági Demokrata Fórum helyi szervezete minden héten kedden 18 és 20 óra között fogadóórát tart az MDF kerületi irodájában.

Az IDF helyi szervezete magyar nyelvű térképeket és földrajzi, történelmi atlaszokat gyűjt, melyeket Kárpátaljai iskoláknak szán. Adományaikat a Bartók Béla úti irodába várjuk minden hétköznap 15 és 19 óra között.

Dr. Tóth László ügyvéd minden hónap első és harmadik hétfőjén 16 és 18 óra között ingyenes jogi tanácsadást tart a pártszékházban.

SZDSZ PROGRAMOK

John Emese fővárosi önkormányzati képviselő minden hónap első keddjén 18-19 óráig fogadóórát tart a párt kerületi irodájában (Ecsed u.13.). Az Újbudai Liberális Klubban (Ecsed u. 13.) december 5-én, kedden 18 órától Dugóhúzó – Budapest, közlekedés, csőd? címmel beszélgetést tartanak Dancs Gábor fővárosi képviselő és Szálka Miklós közlekedési szakértő részvételével.

MIÉP HÍREK

A MIÉP XI. kerületi irodájában (Bartók B. út 96.) minden szerdán délelőtt 10-12-ig dr. Csigi Zsolt ügyvéd ingyenes jogi tanácsadást tart. Kerekes Péter metafizikai pszichoterapeuta ingyenes lelki segély tanácsokat ad, és szintén ingyenes önvédelmi oktatást tart minden korszaltálynak. Jelentkezés a 06-30/384-4873-as mobiltelefonon. A Magyar Fórum régebbi számai ingyen elvihetők. Független 60-asoknak páratlan szombatokon 15 órától zenés teadélutánok. Jelentkezés a 203-4200-as számon.

ÉJSZAKAI ÉS HÉTVEGI PATIKAÜGYELET

A XII. kerületi Déli Patika (Alkotás út 1/b. Tel.: 355-4691) tart ügyeletet.

A metróbiztos szerint nem lesz zajos a fúrás

Zöld számon a metróépítésről

folytatás az első oldalról

Ez első körben a közlekedési csomóponttá váló Kelenföldi pályaudvarnál fog megvalósulni, de cél az, hogy a metró nyomvonalát meghosszabbítsák Gazdagrétig.

A jelenlegi helyzetről szólva a metróbiztos elmondta: kiépítették a metró nyomvonalán található épületek süllyedését figyelő védelmi rendszert. Olyan jel-

ben már nem kell útlezárásokra és fennakadásokra számítani.

A hamarosan elinduló fúrópajzsról elmondta, a szerelvény teljes hosszában 107 méteres, ennek az első eleme az a nyolc méteres fej, amely ténylegesen az alagutat fúrja. Ez az egység percenként körülbelül egyet fordul, és ez a kis sebesség jelenti a garanciát arra, hogy nem fog a fúrás zajjal

A fórumon elhangzott az a kérdés, hogy az épülő állomások akadálymentesek lesznek-e, illetve felszerelik-e azokat mellékhelyiségekkel. Kovács Levente megnyugtatta az érdeklődőket, valamennyi állomás földalatti szintje úgy lesz kialakítva, hogy üzletek, szolgáltató egységek és nyilvános toalették is helyet kapnak, és állomásonként két, 8-10 személyes lift is az utazók rendelkezésére fog állni.

A lakosság tájékoztatása céljából az épülő állomások helyszínén a kivitelezők gondoskodnak arról, hogy információs pavilonokat helyezzenek el, az első az Etele téren már meg is nyílt. Itt előzetes bejelentés alapján csoportokat is fogadnak, amelyek megtekinthetik, hogyan haladnak a munkálatok. A fórum résztvevői felvetették, a kerületi zöld számot lehetne arra is használni, hogy a metróépítéssel kapcsolatos problémákat bejelenthessék az újbudaiak. Molnár Gyula polgármester jónak tartotta ezt az ötletet.

A leendő állomások környékén az ot-tani közös képviselők számára minden hónapban tájékoztatót fognak tartani, tolmácsolta a kivitelezők ígértét a kerületi metróbiztos.

R. M.

Közös Képviselők Klubja

A Közös Képviselők Klubja következő összejövetelét december 11-én, hétfőn 16 órakor tartja Újbuda Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának (Zsombolyai utca 5.) földszinti nagytermében. Napirenden: A társasházak és lakásszövetkezetek 2007. évi adózásával kapcsolatos tudnivalók, előadás és konzultáció. Vendég Szedherháti Anita osztályvezető, APEH Észak-budapesti igazgatóság. Kérdéseket előzetesen írásban is el lehet juttatni Főváros XI. Újbuda Önkormányzata Polgármesteri Hivatal lakás-gazdálkodási osztályára (1113 Budapest, Bocskai út 39-41.), Györffy József tanácsadó részére.

Nem egyértelmű, mit is kell adminisztrálni

Fórum a reformról

A Közztatás Napján, november 22-én tartott fórumot a Pedagógusok Szakszervezete, amelyen az iskolaigazgatók és pedagógusok országgyűlési képviselőkkel találkoztak. A rendezvény célja volt, hogy a közelmúltban életbe lépett, illetve a 2007. január 1-jével bevezetendő jogszabályi változásokkal kapcsolatos észrevételekről és problémákról párbeszéd alakuljon ki.

A XI. kerületi politikusok közül dr. Józsa István szocialista és dr. Kupper András fideszes országgyűlési képviselők fogadták el a meghívást, a fórumon részt vett Bács Márton képviselő és Györffyné Molnár Ilona, az önkormányzat humánszolgálati megbízott igazgatója is.

A jelenlevő pedagógusok szerint továbbra is nagy gondot jelent az adminisztráció: papíron vezetniük kell a heti 40 órás munkavégzésük dokumentációját, de nem egyértelmű, pontosan mire is gondoltak a törvényalkotók. Az is felmerült problémaként, hogy míg az új szabályozás konkrét, intézményen belüli végrehajtása-

hoz az iskolák kaptak írásos segítséget az Oktatási Minisztériumtól, addig az óvodák esetében ez nem történt meg. Józsa István megígérte, felhívja erre az illetékesek figyelmét, és kéri őket, hogy a szükséges háttéranyagokat mihamarabb tegyék közzé a sajtótárca honlapján.

Egy hozzászóló felvetette, hogy szerencsés volna, ha az oktatáspolitikusok időnként maguk is ellátogatnának egy-egy iskolába, hogy a gyakorlatban lássák az oktatási intézmények működését. Az iskolák finanszírozásával kapcsolatban elhangzott, a jövő évben gondot fog okozni az, hogy csökkenni fog a közoktatásra szánt pénzösszeg – igaz, csak mintegy két százalékkal –, miközben a működési költségek nőnek. A pedagógusok javasolták, a kerületben dolgozó politikusok és iskolaigazgatók erről a kérdéstről folytassanak konkrét egyeztetéseket, hogy közös stratégiával nagyobb szelethez juthassanak például a Nemzeti Fejlesztési Terv forrásaiból. A fórumon résztvevő képviselők nem zárkóztak el az ötlettől.

- rózsza -

A polgármester szerint 2009-ig sok kellemetlenséget kell elviselniük az itt élőknek

zőberendezéseket helyeztek el az épületek falain, amelyek egy központba továbbítják az esetlegesen meginduló süllyedési folyamat adatait, így szükség esetén a szakemberek azonnal közbe tudnak avatkozni.

A közművek kiváltása ugyancsak mindenhol megtörtént, így emiatt a jövő-

járni, tehát nem zavarja a környéken lakókat. A fúrópajzs Kelenföldről indul, és a kitermelt földet a munkák kezdeti szakaszában az Egerút felé fogják elszállítani, de a kerület kezdeményezi, hogy amint lehetségessé válik – így a Gellért térről – már vízi úton történjen az elszállítás.

Józsa István, Bács Márton és Kupper András a fórumon

Látogatóban a Kanizsai utcai Logopédiai Intézetben

Játékos, személyre szabott foglalkozások

GYEREKEK

Logopédushoz olyan személyek fordulnak, akik a beszélt vagy írott nyelvvvel kapcsolatos kommunikációs problémákkal rendelkeznek – áll a meghatározásban. Szerencsére a legtöbb embernek nem voltak és nincsenek ilyen nehézségei, főlk tehát távol állhat ez a téma, mégis érdemes megismerkednünk a Kanizsai utcai Logopédiai Intézetben folyó munkával, amelyet dr. Szentkeresztyné Bánhidi Judit igazgató asszony mutatott be lapunknak egy interjú keretében.

Milyen beszédhibákkal, nyelvi zavarokkal foglalkozik a Logopédiai Intézet?

Intézményünk a következő beszédhibákkal foglalkozik: megkésett vagy akadályozott beszédfejlődés, a dadogás, orrhangzós beszéd, valamint az enyhe és súlyosabb artikulációs hibák, mint pl. a pöszeség. Foglalkozunk még általános mozgás- és grafomotoros fejlesztéssel, ami a rajzoló-író finom kézmozgások zavarával kapcsolatos, az olvasás-írást előkészítő képesség fejlesztésével nagycsoportosoknak, valamint a hangképzési zavarok kezelésével. Kifejezetten az iskolás korosztály részére pedig a diszlexia és a diszgráfia, vagyis az olvasás- és írászavarok terápiájával.

Hogyan kerülhetnek a gyerekek az intézetbe?

Egyrészt szakemberek küldhetik ide a gyerekeket, pedagógus, védőnő, pszichológus, orvos. Más esetben maga a szülő dönt úgy, hogy gyermeke részére logopédiai ellátást kér. A kerület összes iskolájában és óvodájában tartunk szűréseket, amelyeket meghatározott időközönként megismétlünk. Az óvoda középső csoportjában májusban, nagycsoportosoknál szeptemberben folytatunk artikulációs és részképesség vizsgálatokat. Ősszel végezzük el az első osztályosok artikulációs szűrését, tavasszal a tanítók jelzése alapján olvasás-írás vizsgálatot tartunk. A nyári szünetben, júliusban és augusztusban szerdánként ügyeletet adunk.

Csak kerületi gyerekeket vesznek föl a Kanizsai utcai központba?

Mi a kerületben lakó vagy egy kerületi nevelési-oktatási intézményeibe beíratott gyerekeket látjuk el. A nem ide tartozóknak is segítséget nyújtunk azzal, hogy a lakhelyük szerint illetékes logopédiai hálózathoz irányítjuk őket, ugyanis minden kerületnek létezik logopédiai intézete. Nem csak a Kanizsai utcában tartunk foglalkozásokat. Az Újbudán található 18 általános iskolából tízben, és valamennyi óvodában jelen vagyunk.

Hogyan tudják a gyerekeket helyben ellátni?

A kerületi óvodákban 2-4 fős kiscsoportokban foglalkozunk az artikulációs hibák korrigálásával és részképesség-fejlesztéssel. A kerületi iskolák nagy részében is helyben látjuk el a pösze vagy diszlexiás iskolásokat. Ha valamelyik intézményben nem helyben látjuk el a gyerekeket, az oda járó tanulóknak a központban biztosítjuk a terápiát.

Hány fős gyerekcsoportokat alakítanak ki a központban?

Általában három-négyfős csoportokat, de az elrendezés a beszédhibától is függ. A megkésett, vagy akadályozott beszédfejlődés terápianál, illetve a hangképzési zavar korrigálásánál egyszerre csak egy gyerekkel foglalkozunk. Egy pösze csoport sem lehet mindig homogén, ezért az óra egyik részében közösen végzett tevékenységgel, játékkal fejlesztjük a gyermekeket, majd egyénre szabottan folytatjuk a terápiát. A fejlesztés mindig játékosan, a kicsik életkori sajátosságainak megfelelően történik. A mozgásfejlesztést különféle karikák, labdák, sátrak és egyéb mozgáskoordinációt fejlesztő játékok segítik. Az óvodás dadogó csoportban nagymozgással és művészeti tevékenységgel, illetve személységfejlesztéssel összekötött terápia folyik, szülőcsoporttal kiegészítve.

Vannak olyan órák, amelyeket csak a Logopédiai Intézetben tudnak megtartani?

Igen, mivel a személyi és tárgyi feltételek csak itt helyben adóttak. Itt foglalkozunk a megkésett beszédfejlődésű 3-6 éves gyermekekkel, itt tartunk komplex dadogásterápiát óvodásoknak a szüleikkel együtt. A

központban van lehetőségünk a nagyobb iskolások részére számítógépes diszlexia-terápiát tartani. Saját tornatermünk van, ahol a beszédhibás gyermekek mozgásfejlesztését végezzük. Régi hiányt pótolunk ezzel, és a mozgásfejlesztés igen népszerű a szülők és a gyermekek között egyaránt. Részben azért, mert ez nem szabályozott, hagyományos tornafoglalkozás, hanem

Tamás Eszter logopédus az intézet tükrös szobájában gyakorol tanítványaiával

változatos eszközhasználata miatt több élményt nyújt a gyermekeknek. Közvetett módon hatunk az idegrendszer érsi folyamatára, ugyanígy befolyásoljuk az artikulációs mozgásokat, a grafomotoros készséget, a testtudat kialakulását, a téri irányultságot, a térbeli tájékozódást. A mozgással a gyermekben keletkezett gátlások, szorongások oldódnak, kapcsolatremtő készségük fejlődik, és fokozatosan kinyílnak a környezetük felé.

Miben nyilvánul meg egy gyermek megkésett beszédfejlődése?

Megkésett beszédfejlődésről beszélünk, ha egy lány két éves, egy fiú két és fél éves

koráig nem kezd el beszélni. A megkésett beszédfejlődést összetett tünetegyüttes kísér. Már késhet a gyermek gagyogása, kimaradhat az utánzó korszak is. A kicsi megpróbál ugyan kontaktust felvenni a környezetével, de nem beszéd útján, hanem mutogatással, hangadással. Szókin-cse nehezen, lassan fejlődik. Gyakran csak szótöredékeket hallhatunk egész szó he-

beszédfejlődésük koruknak megfelelő, csak bizonyos beszédhangokat cserélnek vagy torzítnak, pösze órára osztjuk be.

Mennyi ideig tarthat egy kezelés?

A gyermekek fejlesztése különböző időt vehet igénybe. Legtöbbször egy tanévet jár hozzánk egy gyermek: pl. az óvodás-kori beszédhiba egy év alatt rendeződik, ám összetettebb probléma esetén a terápia több évig is tarthat. A Logopédiai Intézetben folyamatos a gyermekek felvétele, és folyamatos az elengedésük is. Azok, akik hely hiányában nem kerültek be a tanév elején logopédiai csoportba, évközben, egy várólista alapján, üresedéskor bejuthatnak.

Miből gazdálkodik a Logopédiai Intézet?

Az intézmény személyi és tárgyi feltételeinek anyagi háttérét a XI. kerületi Önkormányzat biztosítja. A logopédiai ellátás tehát minden gyermek számára térítésmentes.

Van olyan szolgáltatásuk, ami csak a Kanizsai utcában található meg?

Pár éve egy félállásban itt dolgozó pszichológus is segíti a munkánkat. Még viszonylag kevés logopédiai intézetben dolgozik pszichológus. A dadogásnak testi és lelki okai egyaránt lehetnek, ezért a dadogó csoportokban a logopédus a pszichológussal közösen foglalkozik a kicsikkel. A pszichológus segít a gyermek személyiségfejlesztésében, valamint a szülőkkel való kapcsolattartásban, és a szülők lelki gondozásában.

Együtt tudnak működni a szülőkkel?

A terápia hatékonysága érdekében fontos, hogy a szülők és a pedagógusok jól tudjanak együttműködni. Ha az együttműködést nem segíti az otthoni gyakorlás – a logopédus javaslata alapján –, akkor a fejlődés lelassul, vagy egy ideig eredménytelen is lehet a terápia. A szülők, néhány kivételtől eltekintve, nagyrészt együttműködnek, és hálásak a gyermekükkel való foglalkozásért.

Farkas Annamária

A Kerület Napján Ferge Zsuzsa megkapta az Újbuda díszpolgára kítüntető címet. Az ismert szociológust gazdag-réti otthonában kerestük fel.

Az ajtóban két hatalmas kutya üdvözlő – mint később kiderül, egyikük csak vendég –, a nagyszobában pedig két kutató az MTA-tól, akikkel együtt Ferge Zsuzsa egy nemzeti gyermekprogramon dolgozik. A könyvekkel zsúfolt hátsó szobába vonulunk egy rövid beszélgetésre, először magáról a kerületről.

■ **Mennyire fontos az embereknek a kerülethez tartozás? Kialakul olyan kötődés, mint egy kisebb településen az ott élőknek?**

Nagyon mozgékonná vált a világ... A háború előtti sokkal kisebb Budapestben talán erősebb identitás volt az, hogy valaki például terézvárosi. Ma elég sokat mozognak az emberek a kerületek között, és nem hiszem, hogy a sokféle identitásuk közül épp a kerületi lenne a meghatározó, de vannak kivételek. Például ha valaki csepeli, úgy értem, ős-csepeli, akkor az erősebb kötődést jelent, és ez valószínűleg így van azokban a kerületekben, amelyek korábban önálló települések voltak. Ezekben az egykori város környéki falvakban megmaradt az identitástudat is. A hagyományos, nagy kerületeknek ilyen erős identitásuk sosem volt, és ami volt, abból is egyre kevesebb marad. A kerület annyiban fontos, amennyiben az jelenti azt a környezetet, ahol az emberek a mindennapjaikat élik.

Öszintén szólva én sem a XI. kerülethez kötődöm, hanem Gazdagréthez. Még csak négy éve élek itt, de mint kutyásnak, könnyű volt beilleszkednem: a kutyások Gazdagréte létező közösség, mindenkinek tud adni valamit. Magszerettem ezt a környéket.

Valószínűleg mások is így vannak vele, hogy a kisebb körzetükkel tudnak azonosulni. Egy kerület túl nagy ehhez, de ezt a szűkebb környezeti identitást is nehezen tudom elképzelni mondjuk a Nagykörúton... A mi környékünk egy kis falu, csak jobban karban lehetne tartani, és mi magunk is jobban vigyázhatnánk rá. (Közben csöngetnek, egy környékbeli lakó jön, viszi sétálni a kutyákat.)

■ **Régóta tart kutyát?**

Nem vagyok született kutyás, az első akkor került hozzánk, amikor a lányom kicsi volt. Az a puli 18 évig élt velünk, miután meghalt, nem akartunk másikat. Aztán évekkel ezelőtt besétált hozzám egy kiskutya, és itt maradt. Amikor ő is elpusztult, az unokáim hoztak nekem kutyát. Menhelyi „fajta”, ő az, akit most vitt el egy másik kutyás.

Ferge Zsuzsa a gyermekszegénység elleni nemzeti programon dolgozik

A polgároknak felelősséget kell érezniük a közösséggel szemben

■ **Amikor nem a család és a kutya köti le, mivel telnek a napjai?**

A gyermekszegénység elleni nemzeti programon dolgozom a munkatársaimmal együtt (épp itt ülnek a szomszéd szobában), ami majd a kormánystratégia része lesz. Ennek a kidolgozására kért fel egy évvel ezelőtt a miniszterelnök. Az MTA-n belül létrejött erre egy kutatócsoport – a Budaörsi úton dolgozunk –, vizsgáljuk a külföldi példákat, tapasztalatokat, és itthon elindítottunk egy próba-programot a szécsényi kistérségben.

Ez egy komplex dolog, mert a gyerekek helyzetén csak úgy lehet javítani, ha változtatunk a család helyzetén is, ha javul a közlekedés, az egészségügyi ellátás, ha a szülők munkájához jutnak... nagyon összetett dolog, és minden minddel összefügg. Nagy a munkanélküliség, kevés a forrás, sok a cigánygyerek, akiknek mérhetetlen mennyiségű elutasításban van részük. A programunknak tehát mindezt magába kell foglalnia, úgy, hogy két oldalról közelítünk. Egyfelől a kormányzat részéről kell akarat és forrás, de ugyanakkor helyben is meg kell, hogy legyen mindez, főként az akarat a változtatáshoz. Ez nem a mi programunk, hanem az övék. A mi pénzünk

persze kevés. Eddig összesen 20 millió forintot tudtunk „odavinni”, ami csak a „dobbantáshoz” elég. A helyiek erőfeszítéseiből indult el két gyerekház a legkisebbeknek, és sok mást is előkészítenek. Nagy szükségünk van például tanodákra, vagy más olyan szerveződésre, amely

problémákkal nézhet szembe. Azt kell tudatosítanunk mindenkiben, hogy ha ma a gyerekek nem kapnak meg minden lehetőséget, akkor a következő generációban is 25 százalékos lesz a munkanélküliség. Azt kell világossá tenni az ott élők számára, hogy akarjanak ők maguk is valami mást. Ha valaki benne él egy adott helyzetben, és nincs hűzőerő, akkor nem is vágyik másra. Lehet, hogy mi valamilyen élesztő szerepet játszunk.

Ez a program meg is eszi az időmet... de arra azért jut egy kis idő, hogy az első dedunokámban gyönyörködjek. Őt hónapos, és szerencsére közel van: ők is itt élnek, ebben a lakóházban.

■ **Új könyvön még nem gondolkodott?**

Dehogynem, csak igazán nincs rá időm... Az a probléma foglalkoztat, hogy mi a közösség felelőssége abban, hogy milyen egy társadalom, például abban, hogy Magyarország ma mennyire szétszakadó. Másképp fogalmazva, az a kérdés, hogy a társadalom tagoltsága mennyire függ az állami intézményrendszer állapotától. Amit én úgy hívok, hogy civilizációs páncél, tehát az együttélési normák beidegzett rendszere, annak a közvetítésében az államnak mindig nagy szerepe volt. Most ez a páncél

Repedezik a civilizációs páncél, nőnek az egyenlőtlenségek

a tizenéves gyerekeknek nyújtana iskolán kívüli elfoglaltságot. Mellette próbálunk a munkahelykeresésben, -teremtésben is segíteni. Igaz, ezen dolgozik az önkormányzat és a munkaügyi központ is, de mivel mi kívülről jövünk, talán új szempontokat tudunk adni.

A dolog lényege a komplexitás, minden körülményt figyelembe kell venni. Csak egy példa: ha valaki kiskorában nem jut rendes gyermekfogászati ellátáshoz, az felnőtt korában komoly egészségügyi

Szilágyi Gyula: A semmiből hoztam létre valamit

A pékmester

Szilágyi Gyula „Újbuda kiváló vállalkozója” díjat vette át Molnár Gyula polgármestertől a Kerület Napján. A pékmester a legfontosabbnak a vevők érdekeit tartja, s úgy véli, Újbuda vezetése ezt a törekvését ismerte el a díjjal.

1965-ben végzett pékmesterként, s azóta egyetlen napot sem volt hivatalosan szabadságon. 1987 óta dolgozik a Bartók Béla úti pékségben, 94 óta tulajdonosa

az üzemnek. Villanszerelőnek készült, akár a legidősebb bátyja – kilencen voltak testvérek. Nem veték fel, jelentkezett hát péknek. Felesége buzdítására került a pékséghez, amelyet már működésének első évében nyereségesé tett. Ma több mint negyvenféle terméket készítenek és szállítanak ki a fővárosi üzletekbe. A pékségben és az üzletben összesen 37 embernek ad munkát. Októberben ment nyugdíjba. – Hagyományos termékeket készítnék, hagyományos technikával, dúsítás nélkül. Olyan zsemle sütünk, amelyet ha

kettévágunk, rá lehet kenni a vaját! Kézzel formázunk minden egyes darabot. A munkatársaimtól sokat követelek. Ahogy mondani szoktam: nem hamis pénzzel fizetek, ezért ne adjanak hamis munkát! Büszke vagyok arra, hogy a semmiből hoztam létre valamit. Bérletem, majd megvásároltam a pékséget, berendeztem, elindítottam, fejlesztettem. Az emberek nem bíztak a sikeremben, amikor a gazdaságban mindent leromboltak, én akkor kezdtem

építeni! Úgy gondolkodtam, hogy nem szabad mindent elkölteni, a pénzt vissza kell forgatni a vállalkozásba, hogy a gyerekeimnek ne a nulláról kelljen indulniuk. Olaszországban élő lányom, a pékségben dolgozó fiam, 3 éves unokám – és a leendő unokáim – értük teszek mindent. Januártól fokozatosan visszavonulok, és a fiamnak adom át a pékség vezetését. Szereti és tudja a szakma fortélyait, jól fogja vezetni a vállalkozást. Persze azért időnként ezután is bejövök, és segítek.

(garamszegi)

Tóthné Timár-Geng Csilla: Egy tanárnak folyamatosan meg kell újulnia

Mindig a gyerek érdeke az első

Tóthné Timár-Geng Csilla, a Bárdos Lajos Általános Iskola és Gimnázium tanítója, „Újbuda gyermekeiért” díjat vehetett át a Kerület Napján, november 11-én.

Az indoklás szerint a kerület hírnevét öregbítő pedagógiai tevékenységéért kapta az elismerést. Ezt hallva milyen pályafutásra kell gondolnunk?

Több mint harminc éve kötődöm a Bárdos Lajos Általános Iskolához. 1975-ben kezdtem itt, mint első tanító, 1980-tól pedig igazgatóhelyettesként tevékenykedem. '85 után nyitottunk a környezeti nevelés felé, amibe valósággal beleszerettem. Itt nem a hagyományos értelemben vett környezetismeret tantárgyra kell gondolni: a természeti és társadalmi környezettel, a bennük betöltött szerepünkkel, múltunkkal, jelenünkkel és jövőnkkel egyaránt foglalkozunk e nevelés során. Ehhez többek között az iskola kertjében sikerült kialakítanunk egy harminchat négyzetméteres, jó két méter mély tavacsát, halakat telepítettünk bele, de a békák és a kacsák maguktól beköltöztek. Egy spanyol és egy német iskolával együtt belekezdünk egy nemzetközi faproyektba is, melynek során azt vizsgáljuk, mit tudunk a fáról, mint élőlényről, nyersanyagáról, és a kulturális élet különböző területein felbukkanó szimbólumról. Egyébként iskolánk a Környezetvédelmi Oktatási Központok Országos Szövetségének (KOKOSZ), jómagam pedig kilenc éve vagyok a Magyar Környezeti Nevelési Egyesület elnökségének a tagja, de emellett a Múzeumot mindenkinek munkacsoportban is dolgozom.

Hogyan bírja mindezt idővel?

Leginkább úgy, hogy néha este negyed kilenckor hagyom itt az irodát, s gyakran még hétvégen is dolgozom. De a két gyermekem már felnőtt, úgyhogy nekik nem

nagy gond, ha későn érek haza. Unokám még nincs, ezért ő sem hiányol; a férjem pedig elfogadta, hogy ez az életem, így ő sem emel kifogást.

Éz már-már rajongás az Ön részéről. Honnan ez a nagyfokú hivatástudat?

Tóthné Timár-Geng Csilla

Talán a családi háttér miatt. Édesanyám tanítónő volt, nagyapám nyelvtanár, így kiskorom óta pedagógus szerettem volna lenni. És egyszer sem bántam meg, hogy így is történt.

Pedig az oktatásügy, így a pedagógusok helyzete távolról sem rózsás. Mennyiben befolyásolják a problémák a tanítás színvonalát?

A terhek csakugyan súlyosak. A múlt héten készítettük el például a kollégák kéthavi munkaidő-elszámolását: megvan rá a megfelelő szoftver, tehát csak az adatokat kellett bevinnünk, de ez a mechanikus munka is öt napba tellett! A szakma anyagi és társadalmi megbecsültsége is alacsony, de aki marad, az

repedezik, gyengülnek az állami intézmények, közben nőnek az egyenlőtlenségek, az indulatok, a feszültség. Az önfelöltség erősítése szükséges, de a köz felelőssége inkább nő, mint csökken az új feltételek mellett. Ezt még nem sikerült igazán elhítenem... És persze önmagában az állam kevés ahhoz, hogy megoldást találjon.

■ **Mekkora szakadékról van szó?**

Ha valaki 30 évesen nem rendelkezik nyolc általános végzettséggel (minden negyedik-ötödik férfi ebben a korosztályban), akkor annak olyan kihatásai vannak, hogy ma 17 évvel rövidebb életet él, mint a diplomás emberek. A különbség 20 évvel ezelőtt 9 év volt. MASHOGYAN kifejezve: a rossz helyzetűnek fele annyi esélye van megérni a nyugdíjkorhatárt. Az utóbbi 20 évben ez a szakadék nőtt. Az átlagos életkor emelkedett, de ez csak a jobb helyzetűeket érintette. Így tárgyabbra nyílt az olló.

Hatalmas szakadék van a jövedelmek között is, a mélyszegénységet nem is nagyon tudjuk mérni. Arról a rétegről beszélünk, ahol már életformává vált az, hogy nincs pénz, nincs munka, kikapcsolják az áramot. A halál előtti egyenlőtlenségben minden kifejeződik. Azok a gyerekek, akik rossz körülmények között nőnek fel, rosszabb iskolákba járnak, rosszabb egészségügyi ellátáshoz jutnak, végül kevesebb ideig élnek. És ez mindenkinek rossz. A gazdaságnak azért, mert kiesik a társadalom negyede, az embereknek meg azért, mert mindez sokba kerül a társadalomnak, és mert sok feszültséghez vezet. Ez természetes reakció, hiszen ha szemmel láthatóan nagyok a különbségek, és nekem mindig csak a rossz jut, akkor előbb-utóbb szembe fogok fordulni a világnak azzal a részével, amelyik folyamatosan kiemmel, megaláz, nem tekint teljes értékű és a teljes jogú embernek. Ez egy nagyon rossz állapot, amin változtatni kellene.

■ **Hogyan? A program, amin dolgoznak, kínál milderre megoldást?**

Gyorsan nem, és mindenkinek nem – hiszen a gyermekek problémáira van kihegyezve, és vannak gyermektelen családok, van két és fél millió nyugdíjas. De ha legalább azt megpróbáljuk megállítani, hogy a szegénység újratermelődjön, akkor 20-30 év múlva jobb lehet a helyzet, de talán már 5-10 év múlva is lesz érezhető hatása. Az kell, hogy legyen meg a központi akarat és forrás, és a helyi akarat és forrás, és persze a jóindulat is. Ez közfelelősség, hiszen a polgároknak felelősséget kell érezniük a közösséggel szemben, és a közösséggel is az egyénnel szemben, hiszen ez a kettő csak együtt tud létezni.

Rózsa Melinda

pontosan tudja, hogy az érdemi munkát, a tanítást, el kell választani mindenféle más kérdéstől, mert ha másként tesz, annak a gyerekek látják kárát.

És a tanulók hogyan viszonyulnak mindehhez? Általános panasz a tanárok részéről, hogy azért nem lehet haladni a tananyaggal, mert az órák egy része fegyelmeléssel telik.

Természetesen itt is akadnak gondok – a gyerekek sehol sem angyalok, főleg nem a mai világban –, de súlyosabb problémák nem fordulnak elő, fegyelmelés miatt órák még nem borultak fel. Az ügyeket helyben rendezik a kollégák, s igyekeznek megérteni a gyerekek, hogy a tetteiknek következményei is vannak, melyeket vállalniuk kell. De mert általában kiskoruktól „kísérjük” felsőbb és felsőbb osztályba a tanulóinkat – hiszen általában hat évesen kezdik az iskolát, s tizenkettedik osztályt végeztek, érettségizett fiatalokként távoznak innen –, ezért a légkör családias, s így védtebb környezetet tudunk biztosítani a számukra, mint más típusú iskolákban.

Több mint harminc éve pedagógus. Miben látja a legfőbb különbséget az akkori s a mostani önmaga között?

Annyi mindennel foglalkozhattam e harminc év alatt, hogy az valódi kiteljesedést jelentett. Ezért látom, hogy ma már nem lehet ugyanazokat a módszereket használni, mint régen. Egy tanárnak meg kell őriznie a nyitottságát, s folyamatosan meg kell újulnia. Ami engem illet, most például a sajátos nevelési igényű – pl. olvasási, írási, számolási nehézségekkel küzdő – tanulók tanítására is igen jól használható kooperatív tanulási módszert használom; én nagyon szeretem, és a gyerekek is. Ami külön öröm, az alsó tagozaton rajtam kívül még két kolléga is tanít ezzel a módszerrel.

Regényi Hiba

Puskás Öcsi: Egy mintaértékű életút

Hosszan tartó, súlyos betegség után november 17-én elhunyt Puskás Ferenc, a világ labdarúgásának egyik legnagyobb alakja. Az Aranycsapat legendás kapitányát 79 éves korában érte a halál. Öcsi bácsi emlékét a barát és csapattárs, az egykori kiváló kapus, az Újbudán élő Grosics Gyula segítségével idézzük fel az alábbiakban.

■ **A Száguldó Őrnagy. Öcsi. Pancho. Puskás Ferencet sokféleképpen hívták a szurkolók. Ön hogyan szólította?**

Öcsinek hívtam, ami akkoriban általános volt, főleg a játékosársai részéről.

■ **Honnan ered ez a híres becenév?**

Azt hiszem, hogy már egészen fiatal kora óta így hívták őt. Nem tudom, hogy miért nem Ferinek szólították. Valószínű, hogy a játszótársai nevezték el Öcsinek, és ez a név rajta is maradt. Amikor én megismerem, már mindenki így hívta.

■ **1950 és 1956 között csapattársak voltak a legendás Honvédben, ami akkor a világ egyik legjobb csapata volt. Milyen volt Puskás Ferencel együtt játszani?**

Úgy kerültem a Honvédhoz, hogy az egyesületem, a MATEOSZ 1950 tavaszán megszűnt. 1949 elején tényleges katonai szolgálatra hívtak be, és amikor 1949 novemberében megalakult a Honvéd a Kispestből, akkor a Határvadászoktól átvezényelték a Sporttisztképzőbe, ahol a Honvéd teljes versenyzői kara három hónapos kiképzésen vett részt. 1950 kora tavaszán sporttiszté avattak minket, és 1950 őszén már a Honvéd kapuját védtem. Meg kell jegyezmem, hogy én már 1946-ban játszottam Öcsi ellen, egy Dorog-Kispest bajnokin, később pedig a MATEOSZ kapusaként is farkasszemet néztem vele.

■ **Nem lehetett hálás feladat Puskás bombáit hárítani. . .**

Én minden lövést hálás feladatnak tartottam, ha meg tudtam fogni! Nem dicsekvésképp mondom, de soha nem lőtt gólt nekem. Őt és fél évig egy klubban játszottam vele, évente 10 hónapot egészen biztosan együtt töltöttünk. Nagyon szoros baráti kapcsolat alakult ki közöttünk.

■ **Abban az időben rengeteg kiváló futballistánk volt, de Puskás Ferenc még közülük is kiemelkedett. Ön szerint mi volt ennek az oka?**

Öcsi a világklasszisok között is kiemelkedő tudással rendelkezett. A magyar labdarúgásnak abban az években több világklasszisa volt: Czibor, Hidegkuti, Kocsis, Bozsik. . . Egy játékos számára nem sokszor teljesül az a kiváltság, hogy egy kiemelkedő csapatban szerepelhet. Öcsi nagyon sokat adott a magyar labdarúgásnak, de sokat is kapott. Meglátásom szerint nem a játékos határozza meg az ember egyéniségét, képességeit, hanem pont fordítva. Egy ember a tulajdonságait, a természetét viszi a pályára, és aszerint teljesít. A Honvéd és a Real Madrid a maga idejében a világ legjobbja volt, akárcsak a magyar válogatott. Tizenötmillió magyar szorított értünk. Valamiféle küldetés alapján ez a csapat – ha csak 90 percekre is – össze tudta hozni a magyar nemzetet.

■ **Vitathatatlan, hogy Puskás született östehetség volt, de – ha jól tudom – a szorgalma is példaértékű volt.**

Van a világklasszisoknak egy elitje, ahol ott van Puskás, Beckenbauer, Pelé és Maradona. Ők nem rangsorolhatóak, nem lehet különbséget tenni a játékosok teljesítménye, képességei között. Természetes, hogy nekünk, magyaroknak Puskás az első. Ez a szupertehetségek társasága.

■ **Milyen légkör, csapatszellem volt jellemző a Honvédnél eltöltött időszakra?**

Olyan baráti kapcsolat alakult ki ott, ami párját ritkította akkor is, és ma is. A Honvédban és az Aranycsapatban is 11 barát szerepelt. Azokban a csapatokban, ahol Öcsi volt a csapatkapitány, nem volt divat egymás kritizálása. Mi sosem bíráltuk a másikat. Nem engedték meg magunknak azt a luxust, hogy vélt vagy jogos sérelmek alapján egymást hibáztassuk. Természetes volt az is, hogy nem dicsértük egymást. Olyan mérkőzésre nem emlékszem, amit követően egyetlen bíráló megjegyzés is elhangzott volna, és az Öcsi ebben is példamutató volt. Sosem tett kritikai megjegyzést csapattársaira.

■ **Melyik Puskás-gól a legemlékezetesebb az Ön számára?**

Talán az, amikor 1953-ban, az angol-magyar mérkőzésen Öcsi egy olyan hátrahúzó cselt mutatott be, aminek következtében a védő, Wright azzal a lendülettel, amivel rohant szerelni, kicsúszott a pályáról. Ráadásul Öcsi nem is a hosszú sarokba rúgta a labdát, hanem a rövidbe, valami egészen káprázatos módon.

■ **Puskás Ferenc vezérletével öt bajnoki címet nyert a Honvéd és elindult világhódító útjára minden idők legsikeresebb futballválogatottja, a magyar Aranycsapat. Kérem, meséljen az 1952-es olimpiai győzelemről!**

Ott játszott először a magyar válogatott a 4-2-4-es játéktílusban. Ez az új felállás az egész világ labdarúgását megváltoztatta. Egyébként nem abszolút esélyesként utaztunk ki az olimpiára.

Nehezen indult a torna: az első meccsen a románokkal kerültünk össze, és kinkeser-vesen, bírói ellenszélben nyertünk 2:1-re. A második meccset az olaszok ellen játszottuk, és 3:0-ra győztünk. Megvertük a törököket is, és a döntőbe jutásért a nagyon erős svédekkel kellett megmérkőznünk. Lehengereltük az északiakat, 6:0-ra nyertünk. A szakemberek, újságírók egyöntetűen azt mondták a találkozó után, hogy ilyen csapatot még nem láttak. Óriási sikerünk volt. A döntőben a jugoszlávok ellen léptünk pályára. Hazulról mindenféle politikai üzenet érkezett, miszerint meg kell vernünk a láncos kutyákat. . . Nagyon nehéz mérkőzést játszottunk. Az első félidő vége előtt nem sokkal tizenegyeshez jutottunk. Öcsi kihagyta a büntetőt, majd kiállt a balszélre és szerintem tíz percig nem is volt tudatában annak, hogy futballpályán van, és játszania kellene. . . A szünetben kapott egy kis fejmosást a kapitányunktól, Sebes Gusztávtól, és a második félidőben egy csodás góllal vezetéshez juttatott minket. Húsz méterről rávezette a védelemre a labdát, mindenkit kicselezett, még a kapust is, majd a hálóba gu-

rított. Végül 2:0-ra nyertünk és olimpiai bajnokok lettünk. A finn szépségkirálynő adta át nekünk az aranyérmeket. Nagyon boldogok voltunk.

■ **Egy évvel később, az „évszázad mérkőzésén” 6:3-ra diadalmaskodtak a futball őshazájában, Angliában. Puskás két gólt is lőtt. . .**

1953. november 25-én volt az a felejthetetlen meccs. Az „évszázad mérkőzése” elnevezés egyébként az angoloktól ered: ők még a meccs kezdete előtt így harangozták be a találkozót, azért, mert teljesen egyértelmű volt, hogy a magyaroké a világ legjobb válogatottja, és az angolok, akik szintén pályáztak erre a címre, és 90 éve nem kaptak ki odahaza, így kívánták megadni a meccs rangját. Biztosra vették a győzelmüket. Az angol szövetségi kapitány azt nyilatkozta, hogy gólokkal fognak nyerni, ehhez képest tudjuk, mi történt. . .

Grosics Gyula a legendás angol-magyar meccs emléktáblája előtt

Megsemmisítő csapást mértünk rájuk. Őt hónappal később Budapesten játszottunk egy visszavágót, és 7:1-re nyertünk.

■ **Abszolút esélyesként utaztak ki Svájcba, az 1954-es világbajnokságra. Végül be kellett érni a 2. helyel. Miként élték meg az elvesztett döntőt?**

A mérkőzést követően az egész csapat le volt lombozódva, néma, halálos csendben mentünk be az öltözőbe. Ma is azt mondom, hogy az a vereség annak a csapatnak egy szörnyű nap volt. Öcsi is úgy érezte, hogy itt a világvége. A várakozás egyértelmű volt. A világon nem volt olyan ember, aki – ha figyelemmel kísérte a korábbi évek történéseit – ne azt mondta volna, hogy a magyarok fognak győzni. A 9. percben 2:0-ra vezettünk. Ez tudat alatt befolyásolta a játékosokat. Esett az eső, rossz volt a pálya és gondok voltak a fizikai állapottal. A döntő előtt hajnali 4-kor aludtunk el, mert azon a téren, ahol a szállodánk volt, országos kulturális verseny zajlott fúvós zenekarokkal, táncosokkal. Ha kinyitottuk az ablakot, megsüketültünk, ha becsuktuk, fulladoztunk. Felbo-

rult a programunk: a döntő napján már nem is tudtunk reggelizni. A németek sokkal pihentebbek voltak: jobb helyen szállásolták el magukat. Ha a játékvezető tisztességesen vezeti a mérkőzést, akkor nem adja meg a németek második, szabálytalan gólját, és megadja Puskás gólját, ami a meccs végén született. Ettől még tény, hogy a németek nem érdemtelenül lettek világbajnokok. Egy nagyon jó csapat volt. A német himnusznál döbbsenem rá arra, hogy veszítettünk. Akkor tudatosult bennem a vereség. Borzasztó dráma volt, mindannyiunkat nagyon megviselt.

■ **Hogyan élték meg az 1956-os forradalom eseményeit? Beszélgettek Puskás Öcsivel a történekekről, a lehetőségekről?**

1956 őszén egy öt mérkőzésből álló sorozatnak vágott neki a válogatott. Szeptember 16-án Jugoszláviában nyertünk 3:1-re,

egy héttel később Moszkvában, százezer néző előtt győztük le a szovjeteket, majd Párizsban diadalmaskodtunk a franciák felett, és az osztrákok is kikaptak tőlünk Bécsben. Következett volna a sorozat befejező mérkőzése, a svédek elleni találkozó. Az osztrák mérkőzés után, október 23-án reggel kerülünk le a tatai edzőtáborba, azért, hogy felkészüljünk a svédek elleni meccsre. Mindenki abban bízott, hogy itthon, telt ház előtt, jó játékkal fogjuk legyőzni őket. Október 23-án délbén a Kossuth rádióban bementdtek, hogy a belügyminiszter nem engedélyezi az egyetemisták felvonulását. „Lóg-tunk” a rádión, és hamarosan értesültünk arról, hogy mégis engedélyezték a felvonulást. 23-án este eldőrdült az első lövés, és kezdetét vette a forradalom. Naivan elhit-tük, hogy eljött az a szabadság, ami után vágyakoztunk. Természetesen beláttuk, hogy a svédek elleni meccsből nem lesz semmi. Október 25-én egy különvonattal eljutottunk a Kelenföldi pályaudvarig, ott megállt a szerelvény és gyalog kellett továbbmennünk. A Bartók Béla úton gyalogoltunk be

a városba. Százezrek álltak kinn a járdákon. Óriási ünneplés közepette vonultunk a Gellért tér irányába. Amikor aztán megjelent egy tank, és valahol mozgást látott, odalótt. Ilyenkor pillanatok alatt kiürült az utca és mi is elbújtunk. Én szerencsés voltam, a Móricz Zsigmond körtér közelében laktam és sokkal hamarabb hazaértem, mint azok, akiknek át kellett menniük a Szabadság hídon. Puskás Öcsiék utólag azt mesélték nekem, hogy amikor odaértek a hídhoz, és elindultak a túlsátra, néhány méter megtétele után tűzpárbaj tört ki a Budán állomásozó szovjet tankok és a pesti oldalon összegyűlt forradalmárok között. Puskás, Kocsis és a csapat többi tagja kúszva jutott át a hídon. Szerencsére felismerte őket az ottani egység parancsnoka, és ezért nem lőttek rájuk.

A saját bőrünkön éreztük azt, hogy ez a forradalom sokkal véresebb annál, mint azt valaha is gondoltuk volna. November 4. után néhány nappal felhívott Östreicher Emil. Ő vezette a Honvéd csapatát a spanyol Bilbao együttesé elleni BEK-mérkőzésre, melyre Brüsszelben került sor. Mindkét kapus, Faragó és Garamvölgyi is

sérült volt, és engem kért meg, hogy segítsék rajta, holott én akkor már a Tatabánya játékos voltam. Kalandos úton ki is mentem Brüsszelbe, de csak kívülről tudtam végignézni a meccset, melyet követően a Honvéd sajnos kiesett a BEK-ből.

■ **Több csapattársához hasonlóan Puskás Ferenc is úgy döntött, hogy nem tér haza Magyarországra. 1958-tól 1967-ig a Real Madridban ontotta a gólokat. Önök itthon mennyire tudtak kapcsolatban maradni vele? Nyomon követték a pályafutását?**

Leveleztünk és néhány alkalommal külföldön is találkozottunk, például az 1962-es chilei világbajnokságon, a csehszlovákok elleni mérkőzés után beszélgettem vele. Megmaradt tehát a kapcsolat közöttünk, de nagyon ritkán tudtunk találkozni.

■ **Hogy látja: miután Puskás 1981-ben visszatérhetett Magyarországra, megváltozott, vagy megmaradt annak a „kispesti vagánynak”, aki a spanyol évek előtt volt?**

Nem volt biztos abban, hogy nem fogják letartóztatni. Kinn voltam a repülőtéren. Sugárzott róla a félelem, és amikor látta, hogy kik várják, és semmi különleges nem történik, kezdett megnyugodni. 1957 nyaráig én is kinn voltam Öcsivel és a többiekkel külföldön, és nemcsak láttam, hanem magam is végigéltem azt az iszonyatos vergődést, melynek lényege az volt: hazamenni, vagy kint maradni? Rádöbbsenem arra, hogy amit az ember külföldön lát, azt azonnal egy itthoni dologhoz hasonlítja. Amikor Braziliában megláttam a Cukorsüveg-hegy tetejét a Krisztus-szobrot, az első gondolatom az volt, hogy szép, szép, de mégiscsak a Gellért-hegy az igazi. Én úgy ítéltam meg, hogy képtelen lennék a hazámtól elzárva élni, és elhatároztam, hogy hazamegyek. Öcsi is sokáig vívódott, de ő végül nem mert hazajönni, mert nagyon sok aggasztó hírt kapott hazulról. Marosán Györgynek volt például Csepelen egy gyalázatos beszéde, amiben megfenyegette Puskást, Czibor Zoltánt és Kocsis Sándort. Ők hárman eldöntötték, hogy Spanyolországban folytatják a pályafutásukat: Öcsi a Madridba ment, Czibor és Kocsis pedig a Barcelonába. Nem nagyon tudtunk róluk a 60-as évek elejéig. Azt is csak sejtettük, hogy a spanyolországi évek alatt Öcsiben milyen belső viharok játszódtak le. Az biztos, hogy borzasztó nehéz lehetett neki.

■ **Milyen volt Puskás Ferenc, a magánember? Mit szeretett csinálni a szabadidejében? Volt esetleg valami hobbjá?**

Nem jutott ideje különleges hobbikra. Hosszú éveket töltöttem együtt vele, és ilyenkor a 10 hónapból 10-et a családtól ilenkor töltöttünk: meccs, edzőtábor, utazás, tréning. . . Aki ezt nem vállalta, annak nem lehetett esélye eredményesen szerepeln. Nagyon jól megismertem Öcsit. Soha nem tudott nemet mondani azoknak, akik valamilyen szívességet kértek tőle. Minden alkalommal annyit és úgy segített, ahogy az az erejéből tellett.

■ **Ő volt a legismertebb magyar, a világ minden pontján tudják, ki az a Puskás Ferenc. Mit gondol, jó „nagykövete” volt Magyarországnak?**

Mindig. Kár, hogy idehaza 1956 után még a nevét is tilos volt kiejteni. Tabu volt. De ez nem változtatott azon, hogy milyen kiváló eredményeket ért el külföldön. A világ legjobb csapatában másodvirágzását élte: 30 évesen, 15 kilo súlyfelesleggel érkezett Madridba, és volt ereje, energiája behozni a lemaradást. Káprázatos teljesítményt nyújtott.

■ **Mit gondol, miként szólna Puskás Ferenc üzenete a mai fiataloknak?**

Az ő életútja mintaértékű. Példa lehetne, ha a személyiségét, játéktudását, eredményeit említenék a mai fiatalok előtt, sőt, taníthatnák is. Múltán oda lehetne állítani a magyar ifjúság elé példaképnek.

■ **Mit köszönhet Magyarország minden idők legkiválóbb labdarúgójának?**

Az Aranycsapat, Puskás Ferenc kapitánnyal az élen olyan küldetést teljesített, ami felülmúlta a sport jelentőségét. A magyarok néhány éven keresztül egy labdarúgó mérkőzés kapcsán úgy érezték, hogy összetartoznak. Szabad volt nyilvánosan énekelni a Himnuszát, hangosan lehetett kiáltani, hogy „hajrá magyarok!” A világban még ma is, ennek a csapatnak a pályafutását követően ötven évvel mindenhol úgy emlékeznek Puskásra és az Aranycsapatra, mint idehaza. Egy labdarúgócsapat ismertette meg a világgal azt a nemzetet, amelyhez tartozott – ez párját ritkító történelmi esemény. Olyanok fűj-ják a gárda összeállítását, akik még nem is éltek akkor. Nagyon örülök annak, hogy tagja lehettem ennek a csapatnak, és együtt játszhattam vele.

Dergán Ádám

A jövőben egyszerűbb és gyorsabb lesz a cégek alapítása

Változások a társasági törvényben

Június 1-jétől jelentősen változtak a társaságokról szóló jogszabályok, így a cégjog, annak eljárási jogi szabályai, valamint a csőd- és a felszámolási törvény is módosult. A változások érintik a közkereseti, a betéti, a korlátolt felelősségű valamint a részvénytársaságokat is. Ami viszont változatlan: továbbra is nehéz eligazodni a jogszabályok útvesztőiben.

Dr. Kőszegi Márta

A változások történtek a társaságok alapításában, működésében, valamint a tagok döntési kompetenciájában. E változások adminisztratív terheket is jelentenek a tagok számára, így újra kell írniuk a működésüket szabályozó az alapító okiratokat, cserébe viszont a jövőben egyszerűbb és gyorsabb lesz a cégek alapítása és működtetése.

Ízelítőül a júliustól életbe lépett módosulásokból: ekkortól már kész szerződésmintával is lehet céget alapítani, rövi-

dülnek a cégeljárás határidők, ami azt is jelenti, hogy növekszik a tisztviselők felelőssége, a kisebbségi jogok gyakorlásához a társaságban elegendő az eddigi 10% helyett 5%, a társasági szerződésben ezentúl elégséges csak a fő tevékenységet megjelölni. A hitelezők védelmét is fokozottabban tartja szem előtt a törvényhozó. Nem változott azonban az ügyvéd kényszer a cégbíróságok előtt, ami azt jelenti, hogy a továbbiakban is kötelező az ügyvédi ellenjegyzés a cégiratokon.

Elsőként tekintünk át, milyen jogszabályi változások léptek érvénybe, illetve melyek maradtak meg a gazdasági társaságok esetében általában. A társasági formák tekintetében elmondható, továbbra is alapítható közkereseti és betéti társaság, mint jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, illetve korlátolt felelősségű társaság, valamint részvénytársaság, mint jogi személy társaság. Közös vállalat július 1-jétől nem alapítható, a meglévőket azonban nem kell megszüntetni, azok folytatják működésüket.

Társaságot általában több tag hozhat létre, de nem kizárt, hogy egyetlen személy alapszon társaságot, ennek formái a kft. és az rt. Ez idáig az egyszemélyes társaság újabb egyszemélyes társaságot nem alapíthatott, júliustól ez a tilalom megszűnt,

tehát mód van arra, hogy egyszemélyes társaság egy másik egyszemélyes társaságot hozzon létre. Nem változott, hogy minimum kettő tag szükséges betéti (bt.) és közkereseti társaság (kkt.) alapításához.

A közhasznú társaságok működésében jelentős a változás, hogy július 1-jétől a gazdasági társaságok (bt., kkt., kft., rt.) nem jövedelemszerzésre irányuló tevékenységre is alapíthatók. Ezek a nonprofit társaságok gazdasági tevékenységet csak kiegészítő jelleggel folytathatnak, és a tevékenységből származó jövedelmet továbbra sem oszthatják fel a tagok között, hanem a nyereség a társaság vagyonát gyarapítja. A nonprofit jelleg a társaság cégnevében fel kell tüntetni. Már működő társaság is átalakulhat nonprofit társasággá, amennyiben a legfőbb szerve úgy határoz. 2009. június 30-ig valamennyi közhasznú társaság köteles dönteni arról, hogy a társasági szerződése módosításával nonprofit kft-ként működik-e tovább, vagy más nonprofit társasággá alakul-e át, illetve jogutód nélkül megszűnik. Amennyiben tovább működik, a közhasznú vagy kiemelkedően közhasznú fokozatot változtatlanul megszerezheti, illetve megtarthatja az 1997. évi CLVI. közhasznú szervezetekről szóló törvény szerint.

Dr. Kőszegi Márta

RENDŐRSÉGI HÍREK

Dolgozat helyett bombariadó

November 8-án 7 óra 58 perckor, azaz két perccel a tanítás megkezdése előtt névtelen bejelentés érkezett a Mérnök utcai általános iskolába – ahol egyébként két ilyen intézmény is működik –, mely szerint 25 perc múlva bomba robban az épületben. A helyszínre kivonuló rendőröknek a telefonközpont kezelője elmondta, a hangja után ítélve egy magabiztos, 20 év körüli férfi fenyegette meg az intézményt. A vizsgálat azt is kiderítette, az egyik iskolában éppen akkor kezdett volna hozzá a történelemdolgozat írásához az egyik nyolcadikos osztály. A rendőrségi szakemberek a kiürítés után átvizsgálták az épületet, de bombát nem találtak benne.

Pénzt, aranyat vittek

Betörték egy lakásba november 15-én délelőtt a Citrom utcában. A tettesek a hátsó bejárati ajtót feszítették fel, s azonnal a nappaliba mentek, ahol egy kis fiókos szekrényből arany ékszereket és készpénzt vettek magukhoz. A lakásban egyébként van riasztórendszer, az meg is szólalt, de mire bárki is reagálhatott volna az eseményekre, a két betörő kereket oldott. A riasztó hangjára felfigyelő tanúk szerint az egyik elkövető 190 centiméter magas, vékony testalkatú, barna hajú férfi, aki a bűncselekmény idején sötét szelídsekit viselt. Társa körülbelül

185 centi magas lehet, ő is vékony testalkatú. Hogy a betörés sikeres volt, azt a lakás tulajdonosa fedezte föl, amikor rövid távollét után, 11 órakor hazaérkezett.

Aknagránát a Bartók Béla úton

Egy 120 milliméteres aknagránátra találtak egy Bartók Béla úti építkezésen a munkások. A helyszínre érkező tűzszerek olyan veszélyesnek ítélték a helyzetet, hogy lezárták az építkezés mögötti sétányt, és a közeli vasúti töltésen is szüneteltették a vonatok forgalmát. A gránátot a tűzszerek felrobbantották. Mint ismeretes, a II. világháborúban igen heves harcok folytak a kerület egyes részein, kiváltképpen a vasúti töltésnél, amely sokáig a magyar és a német erők egyik fő védekezési vonalát jelentette. A töltést az orosz katonák valóságos mészárszéknek tekintették.

Hibás cirkófutás újabb áldozata

Fürdőkádban halt meg egy idős asszony november 16-án este a Kisköre utcában. Unokája, egy fiatalember talált rá, aki látogatába érkezett hozzá. Már a bejárati ajtónál erős füstszagot érzett, majd a ház mögé ment, s látta, hogy a fürdőszobában ég a villany, a nagymamája azonban semmiféle életjelet sem ad. Rögtön értesítette az édesanyját, s közösen, a bejárati ajtó

ablakát betörve jutottak be a lakásba. A fürdőszobából dőlt a füst, a gázkazánból nagy, parázsló darabok estek le a járólapokra. A helyszínre érkező rendőrök és szakemberek megállapították, hogy a cirkófutás meghibásodása okozta az idős asszony halálát: az égéstermék nem a kéménybe jutott, hanem visszaaramlott a készülékbe, illetve a fürdőszobába.

Családi vita

Egy kerületi család kérte a rendőrség segítségét november 15-én délután fiuk agresszív viselkedése miatt. A helyszínre érkező járőrnek a fiatalember elmondta, azért dühödött fel, szidalmazta édesapját, s törte be az egyik szobaajtót egy székkel, mert elzárták előle az iratait. A rendőrök értesítették a mentőket, akik egy pszichiátriai intézetbe szállították az illetőt. Noha a fiatalember az orvos kérésére szó nélkül beült a mentőkocsiba, a rendőrök elkísérték a kórházig.

Halál a Gellért téren

Öngyilkos lett egy huszonhat éves fiatalember november 16-án este: leugrott a Gellért-hegyi Sziklakápolna fölött álló kőkeresztől. A mentőorvos már csak a halál beálltát tudta megállapítani. A fiatalember tettének oka egyelőre ismeretlen.

S. F.

Rövid idő alatt a harmadik hajó ütközött a hídnak

Léket kapott a Tatabánya

November 21-én valamivel reggel nyolc óra előtt léket kapott, majd süllyedni kezdett a Tatabánya nevű vontatóhajó a Lágymányosi hídnál, miután észak felől jöve – eddig tisztázatlan körülmények között – a híd egyik budai oldali pillérének ütközött. A balesetben személyi sérülés nem történt, és az üzemanyagtartály is teljesen ép maradt, így szennyező anyag nem került a Dunába. A vontatóhajót a rajta tartózkodó hatfőnyi legénység a híd budai oldalán a parthoz rögzítette, és a tűzoltók segítségével azonnal megkezdtek a víz kiszivattyúzását. A munkával délutánra végeztek, ezután két másik hajó biztosítása mellett a Tatabánya elindult az Újpesti-öböl irányába, hogy a szükséges javításokat elvégezhessék rajta az ottani kikötőben.

Idén már több vízi jármű is szerencsétlenül járt a Lágymányosi hídnál.

Áprilisban ugyancsak a híd pillérének ütdött egy hajókaraván egyik barkája, mely a Csepeli Szabadkikötőnél elsüllyedt. Júniusban egy tolóhajó akadt bele a híd pillérébe. A híd szerkezetében egyik esetben sem keletkezett kár.

A Tatabánya 1962-ben épült az egykori balatonfüredi hajógyárban, és a magyar hajógyártás egyik remekének tartják. Hossza 49, a legnagyobb szélessége 7, a legnagyobb merülése 1,6 m. Közel negyven évig szolgált a MAHART kereskedelmi flottájában, 2000-ben selejtezték le. Jelenlegi tulajdonosai – egy hajózással foglalkozó magyar magáncég – a múlt évben hozatták fel hosszú vesztéglés után Budapestre, és újították fel a vontatóhajót, melynek anyakikötője a Csepeli Szabadkikötő.

(n. v.)

A tűzoltók és a legénység fél napig szivattyúzták a vontatóhajóba betörő vizet

■ MADHURA BHAKTI ■

Bittner Dóra szeptemberi előadása után egy másik táncosnőnk, Gulyás Ildikó indiai estjét tekinthetik meg az érdeklődők november 30-án 20 órától a Fonóban Madhura Bhakti (Isteni szerelem) címmel a Bharatanatyam nevű, dél-indiai klasszikus táncot és előadóművészetet bemutató sorozatban. A művésznő 2002-től négy évet töltött a dél-indiai Madrasban állami ösztöndíjjal, ahol klasszikus táncot, vokális zenét és ütőhangszeres játékokat tanult, majd lediplomázott. Fonóbeli műsora két összefüggő részből áll. A hagyományos repertoárt felvonultató, virtuóz tánctechnikai tudását bemutató előadás központi témája a hívó (a táncosnő) Isten iránti odaadás és szerelme. Az indiai tradíció alapvető motívuma a vallási és világi elemek szoros egysége, így válhatott az emberi szerelem az Isten iránt érzett mély hit szimbólumává és kifejezőeszközzé.

■ DIÁKSZAVAK 56-RÓL ■

A Fonó és az Országos Diákszínjátszó Egyesület országos találkozót szervez december 2-án és 3-án Diákszavak 56-ról címmel. Mindkét nap reggel 9 órától kezdődően a késő esti órákig iskolai színjátszó csoportok mutatják be 1956 emlékére készült műsorukat, a fellépők a budapestiek mellett többek között pécsi, győri, pápai, gödöllői, pásztói diákok. A produkciók megtekintése mellett a résztvevők szakmai beszélgetésen is részt vehetnek. (A találkozó részletes programja a fellépő együttesekkel a www.fono.hu web-oldalon olvasható a gyerekeknek menüben.)

A kétnapos fesztivál első estjének ünnepi programja a Makám zenekar rendkívüli koncertje lesz 21 órai kezdettel, melyen többek között elhangzik az együttes gitárosának, Krulik Zoltának 56-os dala is. Az estet a népszerű zenekar a szabadságharc emlékének a tiszteletére „hangszerelte”.

TUDOMÁNY

Dr. Petz Ernő a magfúzióban látja a jövőt

Az energiaellátás nem politikai kérdés

November 22-én este a Budai-Klub Galériában tartott Közéleti Est vendége volt dr. Petz Ernő címzetes egyetemi tanár, aki az energiaellátás problémáiról és jövőképeről tartott nagy érdeklődés mellett előadást.

Bevezetésként egy polgárpukkasztó stílusú, politikusokat fricskázó, internetes portálon megjelent cikkekre hivatkozott, amely szerint jó esély van arra, hogy Magyarország olajra, gázra, atomenergiára alapozott energiacentrummá váljon. A tanulmányt érdekes kitalációnak, gondolat kísérletnek nevezve beszélt a világ és hazánk tényleges és alapvető problémáiról, a biztonságos energiaellátásról. Előadását illusztrálva grafikonokkal mutatta be a világ energiaigényének alakulását, a felhasználási adatokat, a rendelkezésre álló készletek nagyságát és a még kihasználható lehetőségeket.

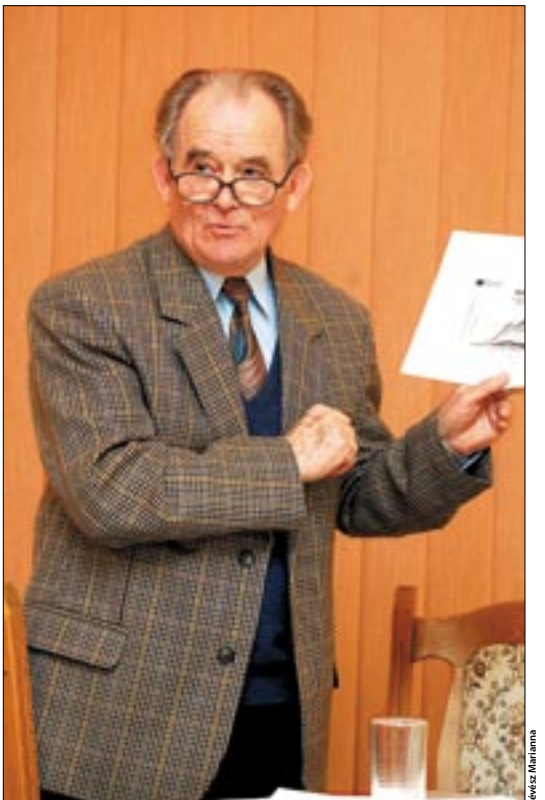
Ahogy elmondta, az energiaellátás biztonsága sarkalatos kérdés a világban, ám ez nem lehet a politikai témája. Hétköznapi életünkben nem is gondolunk arra, hogy az energia nélkül mozdulni sem tudnánk, holott számtalan példára volt már arra, hogy egész városokban, városrészekben szűnt meg időlegesen az energiaszolgáltatás – Európában és Amerikában is voltak már komoly áramszünetek. Ahogy arra sem gondolunk, hogy hazánkban egy harmincezer embert foglalkoztató iparág biztosítja, hogy a háztartásokban éjjen a villany. Az előadó hangsúlyozta, minél fejlettebb egy

társadalom, annál inkább energiafüggő: a világban energiahiány van, a készletek pedig kevesek kezében vannak.

Kommentálva az Európai Unió azon igyekezetét, hogy szorgalmazza a jövőben a szélenergia hasznosítását, elmondta, hogy hazánkban ez ésszerűtlen és gazdaságtalan megoldás lenne. Hangsúlyozta azonban a biomassza hasznosításában rejlő lehetőségeket. A hazai energiapolitikát értékelve annak a véleményének adott hangot, hogy ilyen szinte nem is létezik. Az áramszolgáltató piac külföldi kézben van, energiafüggségben élünk, az orosz gáz- és olajszállítmányokra vagyunk utalva. A fejlesztés elsősorban az állam feladata lenne, hiszen a magáncégek csak saját érdeklükben hajtanak végre jelentős beruházásokat. Véleménye szerint az atomenergia szerepe növelhető a jövőben, a magfúzió – tekintve, hogy óriási energiát szabadít fel – lehet a megoldás az emberiség energiaproblémáira. Gondolatainak egyik hangsúlyos elemeként hangzott el, hogy az energiakészletek évmilliók alatt egyszer és megismételhetetlenül képződtek, amit az emberiség nagyjából 200 év alatt el is használ.

Az előadása után, a felvetett kérdések és lehetséges megoldások kapcsán komoly – érvekkel-ellenérvekkel alátámasztott – szakmai beszélgetés alakult ki a megjelentek között.

G. E.

Az energiaellátás biztonsága sarkalatos kérdés

Esküszöm, csak az útonállók miatt félelmemből hoztam el magammal az erdőbe a kisbaltát!

A Pont (Ponty) Műhely trilógiája

MU SZÍNHÁZ

Majmok a Bakonyban

„Pontyék” a két éve elkezdett emberi trilógia harmadik (előzmények: *Család, Őszinte, de igaz*) részét, az *Önkényeztetést* mutatták be a MU Színházban, sok zenélő-táncos, és ahogy ígérték: mindenki megkapta benne a magáét, aztán irány a vágóhíd...

Keszég László rendező állatokkal jelenítette meg azt, ami az emberek számára sokszor tabu: a szexet, az őrítkezést, a fajüldözést vagy épp a kirakatpereket. A háttérben *Palotás Kincső* és *Mészáros Péter* animációja fut a kivetítőn: majmok, zsiráfok, madarak jelennek meg újra és újra.

Az első színben az ősmajmok szexuálisan túlfűtött világa után egy ugrással a római birodalomban termett a társulat, ahol a zsiráf, mint jelző alkalmazása számírt a legnagyobb dicsőítésnek. A harmadik színben a 16. századba csöppenünk, a negyedik jelenet Angliában játszódik, és a központi kérdés az ürülékprobléma megoldása, úgy, hogy közben lepálhassák végre a franciákat – avagy az angolvéccé feltalálásának elképzelt története.

Az ötödik kép: 1944, Theresienstadt, a „zsék” számára fenntartott mintaváros, shopping centerrel (akció sárga csillagok...), futballmérkőzésekkel, dzsesszkoncertekkel – de ez csak a látszat... A valóság olyan elképesztő és tragikus, ahogy a történelemből ismerős. A zárójelenet napjainkban, egy vadászkastélyban, Nemmesmedvesen játszódik. Tényleg él majom a Bakonyban, és ha igen, vajon lelő-e őt a polgármesterjelölt?

Közben olyan áttűtő erejű élő zene szól, hogy a néző lábával dobogni kezd a ritmusokra, és legszívesebben együtt énekelné a szereplőkkel (*Baranyi Szilvia, Enyedi Éva, Keszég László, Pereszlényi Erika, Sabák Péter, Szesztay Dávid, Thuróczy Szabolcs és Vicei Zsolt*) a szokatlan dalszövegeket (*Pásztor Tamás* alkotásai). Mindezek után már nem is meglepő a finálé refrénje: „jegyezzétek meg tehát parasztok, hogyha jobbat érdemelték, jobbat kaptok”.

R. M.

A Hólyagcirkusz Társulat előadása a Szkénében

ALTERNATÍV

Szemétre a vénasszonnyal

köznapijaikba. Ennek izgalmát nyújtja a Hólyagcirkusz Társulat immár kilenc éve.

A Szemétre a vénasszonnyal elnevezésű darabjuk alapja Dario Fo Nobel-díjas olasz

cok, és az őket kísérő-serkentő háromtagú zenekar groteszk játéka mókában, gegparádában oldja fel a tragikumot. A cselekmény elválaszthatatlan része a

A leleményes ügyefogyottság úgy hiteles, ha őszinteséggel párosul

dramáíró, rendező, díszlet- és jelmeztervező La Signora e' da buttare című munkája. Haldoklik a megvénült cirkuszigazgató, akinek a posztjáért versengenek a többiek, miközben elteszik egymást láb alól.

Ez az alaphelyzet elszomorító lenne, azonban a Hólyagcirkusz előadásában kifejezetten kacagató. A vénasszony, a bolhaidomár, a főrendőr-fősebéz, a morfinista, a menyasszony, a spagettizabáló dalnoknő, a frakkos figura, azaz a bohó-

muzsika, amit nemcsak a nézők között, ketrechen ülő együttes művel, hanem a színészek is „csiholják”: a díszlet tulajdonképpen egy leleményes hangszerkompozíció. Jól sejti a hangulatot, hogy anarchista cirkuszi operaként definiálja a társulat a produkciót...

A Szemétre a vénasszonnyal legközelebb december 12-én és 13-án este tekinthető meg a Szkéné Színházban.

Szamos Márton

Madarassy István kiállítása a Budai Klub-Galériában

Tűzecsettel festett alkotások

Madarassy István nemzetközi hírű és rangú ötvös-szobrászművészünk a *sakrális ikonográfia szimbólumai, a történelem, a művészetek, a tudomány nagyjai által ihletett műveinek sorából válogatott a Budai Klub-Galériában november 14-én megnyitott kiállítására.*

Madarassy ötvösként végzett a Magyar Iparművészeti Főiskolán, de kezdettől két területen tevékenykedik. Az egyik az ötvösművészet, a másik a szobrászat, ahol az ötvösség, a fémművesség a plasztikai alkotás létrehozásának technikai eszköze.

Amikor Madarassy István ötvös-szobrászművész meghívott e kiállítására afféle szöszölőnek, ismét szembesültem azzal, hogy a mű, mint minden műfajban létező önálló teremtmény, az interpretáció során képes jelentésében módosulni – fogalmazott *Dvorszky Hedvig* művészettörténész. – Habár a zene egy másik személy közvetítésével válik is hallhatóvá, de mégis önmaga marad, egy vizuális élmény is képes önmagában sajátunkká válni. Ahogy szavakká formáljuk jelentéseiket, már újabb közvetítés áldozata lehet az alkotás. A primer élménnyel tehát magunk maradunk. Nagy kaland megfajteni azt, hogyan is történik az a csoda, amely az alkotói ihlet és annak tárgyasult valója közötti úton történik meg, és amelynek eredményét műalkotásnak szoktuk nevezni.

Dvorszky szerint Madarassy nemzedéke a művészet értelmét félremagyará-

zó és az egyéni kibontakozást alig tűrő igénytelenség korszakában nőtt fel. Azért is volt olyan fontos az a szűkebb családi örökség, és néhány minőséget igénylő tanár munkássága, amelyhez a művész a maga dolgait mérte. Gyökereit abban az európai és azon belül magyar hagyományokban lelhetette meg, amelyet klasszikusnak nevezhetünk. Fáradtságot nem ismerve ezt az utat kutatta föl, kezdetben a könyvekben, majd a múzeumok hazai és európai kincseinek a tanulmányozásában. Szobrai egy az egyben készíti, nincs rajz, vázlat, ami van, az a művész és az anyag. A törekvés a fejben lévő ideáknak minél tökéletesebb megvalósítása. Az alkotói elnevezéssel „tűz-

ecsettel festett”, irizáló színhatású munkáiról pedig már most elmondható, hogy szinte beteljesítik azt az emberi örök vágyat, ami a pillanat megőrzését szeretné, az idő megállítását. E képekben újabb és újabb dimenziót, mondanivalót fedezhet fel a szemlélő nézőpontjának megváltoztatásával. Madarassy itáliai és franciaországi utazási élményeinek rajzos füzérét szintén láthatják a tárlaton.

A köszöntő szavak után a közönség *Szikora Borbála* fuvolajátékában gyönyörködhetett. A hivatalos megnyitóünnepség vége irodalmi meglepetéssel szolgált: *Szersén Gyula és Kubik Anna színművész néhányszép költemény tolmácsolásával ajándékozta meg a jelenlévő közönséget.*

Madarassy István munkái december 11-ig tekinthetők meg a Budafoki út 9-11. szám alatti Budai Klub-Galéria termében.

Pataki Katalin

Restyánszki Attila szobrai a Bartók 32 Galériában

Új ikonok az elmúlt évekből

Restyánszki Attila szobrászművész kiállítása november 14-től tekinthető meg a Bartók 32 Galériában.

Az *Uhl Gabriella* művészettörténész által megnyitott tárlaton tíz alkotás tekinthető meg, többek között a Tisztelet Bartóknak, a Budapesti éjszaka I-II, az Alvó múzsa.

Restyánszki Attila 2003-ban diplomázott a Képzőművészeti egyetemen, de már 1998-ban kiállított a Szent István-bazilikában, majd a Ráday Galériában. Ezt több tárlat is követte, például a Tigrisek, gepárdok és leopárdok című a Dovin Galériában, és a Publikus! Aluljárók a csehországi Dzelben.

A Bartók 32 Galériában látható alkotások az elmúlt évek munkái, anyaguk bronz, plexi és kő, ezek variációi alkotnak különféle figuratív és nonfiguratív elemeket. A minimalizmuson, a geometriai ábrázoláson túl hangsúlyos, hogy valamennyi mű kézi megmunkálás eredménye, nem hagyományos értelemben vett plasztika.

Restyánszki Attila így jellemzi saját alkotásait: „A bronzfigurák háromdimenziós kiterjedésűek, stilizáltak, elvontak. A plexi sík, de

konkrét, realiztikus elem. A jelentéstartalmat az ezeken lévő képek bővíti tovább. Újabb munkáimmal a plexi szerepe más: átlátszó térelem, amin átnézhetünk, ami mögött a valóságot láthatjuk. Az Ágy, a Szék, az Asztal című szobroknál a kiindulópont egyszerű, a megfogalmazásmód lényegíti át a konkrét tárgyat elvontabbá.”

g. e.

Restyánszki minden műve kézi megmunkálással

AZ ÚJBUDA KULTURÁLIS AJÁNLÓJA

0,1 mg

A MASZK Egyesület, Szeged – Urbán András Társulata december 1-jén és 2-án 20 órától mutatja be a 0,1 mg című előadását a MU-ban Urbán András díjnyertes rendezésében. Morfium. Nők. Orvosságok. Halálvágy. Ez dióhéjban a XX. század egyik tragikus sorú írójának élete és műve. Csáth Géza 1887-ben született Szabadkán. Már kamaszkorában zenekritikát írt, hegedült, festett, verseket írt.

A pesti egyetem orvosi karára járt. Morfiumszennvedéyle 1910-ben kezdődött, később a kábítószerrabjává vált. Az első világháborúban katonaosorvos volt. Írásai neves lapokban, többek között a Nyugatban láttak napvilágot. Életében öt novelláskötete jelent meg, két színművét is bemutatták. 1919-ben morfiumrohamában agyonlőtte feleségét, ezért a szabadkai kórház elmeosztályára szállították, de onnan megszökött. Pestre akart jutni, de a katonák elfogták. Nagy adag méreg bevételével öngyilkosságot követett el. A darabban Csáth Géza, a bácskai zseni, a katonai demarkációs vonalon utolsókat rándul, és

a halálért könyörög. Az előadás az ő írásaival való szembesülés, amely Tolnai Ottó árvacsáth-verseivel kiegészülve válik önálló színházi egységgé.

ELÉGIA 1956

Szabados György és az Új Dimenzió Műhely Elégia 1956 című lemezét mutatja be december 5-én 20 órától az A38 Hajón. A zenei kísérletezéseiről elhíresült formáció először 2003-ban mutatkozott be a közönségnek, azóta számos alkalommal léptek fel Magyarországon és külföldön egyaránt, többek között Londonban a nagyszerű Magyar Magic Fesztiválon. Az együttes tagjai világhírű zenészek: Szabados György zongora, Babits Antal basszusklarinét, Klenyán Csaba klarinét, Jávorka Ádám brácsa. Az Elégia 1956 tisztelgés a forradalom és szabadságharc bátorsága, szentsége előtt. A mű kiértelt zenei anyagát másfél évvel ezelőtt vették föl a Magyar Rádióban, tehát eredendően nem az 1956-os ünnepségek dömpingjére készül, maga a CD ez év szeptemberében jelent meg. Konceptióját Szabados és Babits rendezői elvei határozták meg a lélek emelkedése és konkrét zenei sorok benső tartalmait. Szubjektív emlékekről, álmodokról és a valóságról szól az Elégia az együttes tagjainak négyféle

generációja, négyféle hagyománytörténete, négyféle történelmi tapasztalata alapján.

PANTOMIX

Méhes Csaba Pantomix című néma tréfakotéltját december 3-án 11 órától gyermekelőadás keretében tekinthetik meg az érdeklődők a MU Színházban.

A felhőtlen szórakozást ígérő, vidám műsor könyvnyű humorú jelenetei a komikum alaphelyzeteire építkeznek, és a klasszikus pantomimtechnika eszközeit vonultatják fel. A vidám etűdök középpontjában az ember, az emberi viselkedésmórák, a karakterek, jellemek különbözőségéből adódó – egy kívülálló számára sokszor humoros – helyzetek, konfliktusok állnak. A nézők mindjárt a műsor legelején különböző közönségjátékok, improvizációk révén résztvevőivé, aktív szereplőivé válnak a cselekménynek.

TARA FUKI & SZALÓKI ÁGI

A MOLto Vivace sorozat újabb estje a dzsessz, a világzene, a népzene rajongóinak nyújt emlékezetes programot az A38 Hajón december 2-án 20 órától. A Tara Fuki két fiatal, nemzetközi sikereket elért, észak-morvaországi csellistalány, Andreea Konstankiewicz-Nazir és Dorota Barová duója, számaikban a modern és a klasszikus muzsika egyedülálló módon ötvöződik. Az együttes különleges hangszerezése rendkívül atmoszférikus előadásmóddal és

lenyűgöző zenei érzékenységgel párosul. A műsor másik fellépője Szalóki Ági és dzsesszformációja, mely 2005 tavaszán állt össze, eredetileg a Hallgató című lemezének felvételére. A melankolikus hangulatú albumon az erdélyi magyar és cigány népdalok a dzsessz finom árnyalataival és sokszínűségével gazdagodtak. Ennek a CD-nek a zenei anyagából adnak elő ezúttal Dresch Mihály vendégfellépésével. A Hallgató 2006-ban Fonogram-díjat kapott az év legjobb dzsesszlemeze kategóriában. A koncertről tévéfelvétel készül.

Szellemi-lelki hétvége a Szent Margit Gimnáziumban Őrizték a forradalom lángját

Az 1956-os forradalom örökségével foglalkozott a XII. szellemi-lelki hétvége, melyet november 17-én és 18-án rendeztek a Szent Margit Gimnáziumban. A program szervezőinek szándéka az volt, hogy ötven év távlatából, keresztény szemmel készítsenek számvetést a magyar forradalomról, annak tanulságairól eddig kevésbé ismert részletek felidézésével.

A péntek délutáni megnyitón Kállay Emil atya a társadalom tragikus szétesettségéről beszélt, kijelentve, hogy ez más nemzetrekre is jellemző volt, s a problémát nekik kellett megoldaniuk – ugyanúgy, ahogy a mienket nekünk, mai magyaroknak.

O'sváth György, a Máltai Lovagrend elnöke – aki 1956 novemberének közepén lépte át magyar a határt – előadásában arról beszélt, mit tett az 1956-os magyar emigráció a forradalom örökségének fennmaradásáért. Felidézte: 1957 novemberében Strassbourgbán

O'sváth György, a Máltai Lovagrend elnöke

Kéthly Anna, Kővágó József, Király Béla vezetésével megalakult a Magyar Forradalmi Tanács (MFT). A szervezet Magyarország függetlenségének helyreállítása mellett tört lándzsát, a szovjet csapatok kivonását, s az ország semlegességének elismerését, demokratikus parlamenti választásokat, s a többpártrendszer bevezetését követelve. Az emigráció tevékenységének reálpolitikai hozadékát O'sváth György két pontban jelölte meg. Egyik az volt, hogy Magyarország – melynek megítélése a forradalom után kedvezőtlenről egy csapásra kedvezőre változott – bekerült a nyugati világ köztudatába. A másik: az emigránsok a kialakított politikai kapcsolataikkal segítették, hogy az itthon maradottak hallassák a hangjukat.

Juhász László történész, a Szabad Európa Rádió volt munkatársa ezek után hangsúlyozta: az emigráns sajtó is sokat tett azért, hogy a forradalom lángja ne aludjon ki. Konkrét példákat is említett: sikerült több millió aláírást összegyűjteni a kinti magyarok körében azért, hogy az ENSZ továbbra is tartsa napirendjén a magyar ügyet. 1960-ban tiltakoztak az ellen, hogy idehaza fiatalkorúakat is ki lehessen végezni.

Mindkét előadó külön kitért a Szabad Európa Rádió szerepére. Ráműtöttak: a SZER – és erről a rádió Széchenyi Könyvtárban őrzött hanganyagának ellenőrzésével bárki meggyőződhet – csupán informált az eseményekről, s közben lelkesített is, de „önálló kezdeményezésként” nem hitegetett azzal, hogy az amerikaiak közbeavatkoznak a forradalom megmentése érdekében. A rádió mindössze közvetítette Eisenhower amerikai elnök kijelentését, miszerint fontolóra veszi a beavatkozás lehetőségét. Tehát nem a SZER

biztatott, hanem Eisenhower nyilatkozott felelőtlenül – fogalmazták meg a konklúziót az előadók.

Az Albertfalvai Keresztény Társas Kör, a Karolina Egyesület és a Szentimrevárosi Egyesült által szervezett eseményen előadás hangzott el a kereszténydemokratára Varga Lászlóról, aki annak idején az ENSZ-ben és Amerikában sokat tett azért, hogy a média emberei és a politikusok megismerhessék 1956 valós eseményeit, Szeleczy Zita színésznőről, aki az emigrációban is ápolta a forradalom örökségét, Mindszenty József bíborosról, s a lelki megújulásban betöltött szerepéről, valamint meghallgathatták a szemtanúk kerekasztal-beszélgetését is. A rendezvény a Szent Margit Gimnázium kápolnájában tartott hálaadó szentmisével zárult.

Erdély 1956 – filmvetítés a Budai Klub-Galériában

HATÁRON TÚL

Nem a múlt porlepte emlékei

Erdély 1956 – ez a címe Páskándiné Sebők Anna dokumentumfilmjének, amely a 36. Magyar Filmszemle különdíját kapta. November 17-én a Budai Klub-Galériában levetítették a filmet.

Sokan nem tudják, hogy 1956 őszén Erdélyben is megmozdult az ifjúság, hogy jogait, szabadságát keresse, s szebb jövőt harcoljon ki magának. A megmozdulásokat hamar elfojtották, majd a megtorlások hasonló kegyetlenséggel folytak, mint hazánkban. A szigorú intézkedések nemcsak egyes személyekre irányultak, a teljes erdélyi magyarságot sújtották, többek között középiskolákat, egyetemeket zártak be a román hatóságok. 1958 és 1965 között 26 500 embert tartóztattak le, és folytattak le ellenük eljárást.

A film ötórás változata 19 pert dolgoz föl, az adatokat titkos levéltári anyagok átvizsgálásából szerezte meg a rendező, Páskándi Géza özvegye. Kutatásaiból nemcsak film, hanem két könyv is született, miután bejárta Erdélyt, s a helyszíneket fölkeresve alkotott hiteles képet az 50 évvel ezelőtti eseményekről.

Páskándiné Sebők Anna filmje 19 pert dolgozott fel

A legtöbb jelentkezőnél kimutatható valamilyen egészségügyi probléma

Komplex orvosi szűrővizsgálat a kerületben

A Fényes Elek Közgazdasági Szakközépiskola adott otthont november 20-án annak az ingyenes, komplex szűrővizsgálatnak, amelynek célja Újbuda lakosságának egészségügyi állapotfelmérése volt. A programot a XI. kerületi Önkormányzat megrendelésére az Alfa Kiemelten Közhasznú Egyesület szervezte és bonyolította le.

Az egyesületnek november hónapban ez az ötödik ilyen jellegű rendezvénye a kerületben, korábban Gazdagréten, Kelenföldön, a Humán Szolgáltató Központban és a Polgármesteri Hivatalban is végeztek komplex szűrővizsgálatokat. A helyszínválasztásban szerepe volt annak is, hogy a Fényes Elek Szakközépiskola hosszú ideje

kiemelt jelentőséggel figyel oda tanulói egészségmegőrzésére, a betegségek megelőzésének lehetőségeire.

Az egészségnap ingyenes vizsgálatok között szerepelt testsúly- és magasságmérés, bőrvizsgálat. A vérnyomásméréshez tartozott az a vizsgálat, amely a vérben oldott oxigén szintjét mutatja meg, illetve a percenkénti pulzusszámot. A szűrés része volt még a vércukorszint megállapítása, EKG, látás- és hallásvizsgálat, prosztatavizsgálat, amely egy magyar világszabadalomnak köszönhetően a sokak által ismert és kellemetlennek tartott procedura helyett 2 csepp ujjbegyből vett vér segítségével 8 perc alatt mutat 100%-os eredményt. A vizeletlaborban 10 paraméter alapján percekben belül nyomtatott formában szű-

letett értékelés. Természetesen orvosi tanácsadás egészítette ki a vizsgálatokat.

Az Alfa Egyesület tapasztalatai szerint a szűréseken megvizsgált személyek eredményei legalább egy területen nem megfelelőek. Ezeket értékelve lehet következtetni bizonyos betegségek jelenlétére. A szűrővizsgálat-sorozat célja, hogy ráirányítsa a figyelmet az adott betegség kialakulásának lehetőségére, amit későbbi szakorvosi vizsgálat igazol, vagy kizár. Ezért szeretnék a programot minél több helyszínre eljuttatni. Az orvostanhallgatók és szakápolók közreműködésével lebonyolított rendezvény szükségességét bizonyította, hogy délutánig 280 személy vett részt a szűréseken, illetve a vizsgálatokon.

- garamszegi -

Új bevásárlóközpont született!

December 10-én megnyitunk!

Jöjjön át, mi mindig szívesen látjuk!

Az önfeledt karácsonyi vásárlást családi hangulat, folyamatosan bővülő üzletválaszték, megannyi nyitási akció és ingyenes parkolási lehetőség biztosítja.

December 14. – programok egész nap

- Ajándékok és meglepetések
- 10:00 – 19:00 Gyermekjátszóház
- 19:00-tól Megasztár Koncert

ÚJBUDA CENTER

JÖJJÖN ÁT!

Nyitva tartás:
mindennap 10:00 – 21:00

Cím:
1117 Budapest, Hengermalom út 19–21.
(Hengermalom és Budafoki út sarkán)

www.ujbudacenter.hu

